

VERSLO ATSPARUMO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ ĮMONIŲ GRUPĖS ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS VADOVO PATVIRTINIMO

2024 m. ....d. Nr. ....
Vilnius

Įgyvendinant AB „Lietuvos geležinkeliai“ diegiamo tarptautinio standarto LST ISO 37001 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ reikalavimus:

1. Tvirtinu AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės Antikorupcinės vadybos sistemos vadovą (toliau – Vadovas).
2. Rekomenduoju AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės įmonėms – AB „LTG Infra“, UAB „LTG Link“, AB „LTG Cargo“ ir UAB Geležinkelio tiesimo centras vadovautis šiuo sprendimu.
3. Pripažįstu netekusiu galios Generalinio direktoriaus 2022 m. gegužės 31 d. įsakymą Nr. ĮS(KORP)-29/2022 „Dėl AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės antikorupcinės vadybos sistemos vadovo patvirtinimo“.
4. Imuosi šio sprendimo vykdymo kontrolę.

Verslo atsparumo direktorius

Gediminas Šečkus

Parengė

Aivaras Skrebiškis, mob. tel. +37068723281, el. p. aivaras.skrebiskis@ltg.lt
(Verslo saugumas)

Įteikti: AB „Lietuvos geležinkeliai“ struktūrinių padalinių, AB „LTG CARGO“, UAB „LTG Link“, AB „LTG INFRA“, UAB Geležinkelio tiesimo centras vadovams

**AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ ĮMONIŲ GRUPĖS
ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS VADOVAS**

**Vilnius,
2024**

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS	4
1.1. Antikorupcinės vadybos sistemos esmė	4
1.2. Antikorupcinės vadybos sistemos vadovo tikslai	4
2. SAŲOKOS IR TERMINAI	4
3. LTG ĮMONIŲ GRUPĖS KONTEKSTAS	5
3.1. LTG įmonių grupės ir jos konteksto suvokimas	5
3.2. Suinteresuotų šalių lūkesčiai	6
3.3. Antikorupcinės vadybos sistemos apimtis	6
3.4. Antikorupcinė vadybos sistemos veikimas	7
3.5. Korupcijos rizikos valdymo paskirtis	7
4. LYDERYSTĖ	7
4.1. Vadovavimas ir įsipareigojimai	7
4.2. Saugos kultūra ir jos puoselėjimas korupcijos prevencijos srityje	9
4.3. Konsultavimasis su darbuotojais ir kitomis šalimis	10
5. PLANAVIMAS	11
5.1. Korupcijos rizikos vertinimas ir rizikų identifikavimas	11
5.2. Rizikų valdymas	12
5.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas kaip vienas iš rizikos valdymo veiksmų	12
5.3.1. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas	13
5.3.2. Motyvuotos išvados dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas	14
5.3.3. Motyvuotoje išvadoje dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvardintų priemonių įgyvendinimas	14
6. PALAIKYMAS	15
6.1. Išteklių	15
6.2. Įdarbinimas	15
6.3. Kompetencijų nustatymas atitikties funkcijos vykdytojui	15
6.4. Komunikacija	16
6.5. Darbuotojų sąmoningumas ir mokymas	16
6.6. Dokumentuota informacija	16
7. VEIKIMAS	18
7.1. Pagrindinės įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių kryptys	18
7.2. LTG įmonių grupėje taikomos šios pagrindinės atsparumo korupcijos priemonės:	18
7.2.1. Pranešimų apie sukčiavimo, korupcinio pobūdžio ar kitus neteisėtus darbuotojų veiksmus priėmimas	18
7.2.2. Sukčiavimo ir kitokio korupcinio pobūdžio atvejų tyrimas	19
7.2.3. Stropus patikrinimas	19
7.2.4. Anketinės apklausos ir tyrimai	23
7.2.5. Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas	23

7.2.6. Dovanų teikimas ir gavimas	23
7.2.7. Taikomos finansinio pobūdžio priemonės	24
7.2.8. Prevencijos priemonės, taikomos pirkimuose ir sutarčių vykdyme	25
8. TIKRINIMAS (VEIKSMINGUMO VERTINIMAS)	26
8.1. Tikrinimo būdai	26
8.2. Tiesioginė visų lygių vadovų atsakomybė ir vykdoma pavaldžių darbuotojų kontrolė	27
8.3. VS vykdomi kontrolės veiksmai	27
8.4. Antikorupcinės vadybos sistemos veikimo tikrinimai (auditai)	27
8.5. Antikorupcinės vadybos sistemos tinkamumo, pakankamumo ir rezultatyvumo vertinimai (vadovybės vertinamosios analizės ir stebėseną)	28
9. TOBULINIMAS	28
9.1. Neatitikčių identifikavimas	28
9.2. Antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimas	29
10. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	30
Antikorupcinės vadybos sistemos vadovo priedas Nr. 1	31
Antikorupcinės vadybos sistemos vadovo priedas Nr. 2	32

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Antikorupcinės vadybos sistemos esmė

Patikima ir brandi įmonė ir jos aplinka yra kiekvieno darbuotojo lūkestis. Todėl kuriant tokią įmonę, svarbus kiekvieno jos nario skaidrus ir atsakingas veikimas. Atsakingas kiekvieno įmonės darbuotojo požiūris mums leidžia pasitikėti ne tik vienas kitu, bet ir kartu suformuoti skaidriai ir sklandžiai veikiančią, turinčią nepriekaištingą reputaciją įmonę.

LTG įmonių grupė, siekdama pateisinti valstybės lūkesčius atsparumo korupcijai srityje, atsižvelgdama į vis didesnę visuomenės aktyvumą vertinant įvairių institucijų ir įmonių veiklos rezultatus, įsipareigodama aiškesnių ir skaidresnių veiklos procesų ir jų rezultatų, savo veikloje diegia antikorupcinę vadybos sistemą, kurioje nustato konkrečias tikslines atsparumo korupcijai priemones ir apibrėžia aiškų jų įgyvendinimo mechanizmą.

Antikorupcinė vadybos sistema – sistema kompleksinių LTG įmonių grupės priemonių (teisės aktų, procesų, veiksmų ir kt.), kuriomis siekiama valdyti LTG įmonių grupės korupcijos rizikas. Šios priemonės apima korupcijos rizikų identifikavimą, jų analizę, vertinimą bei valdymą ir monitoringą, taip pat ir taikomų priemonių veiksmingumo vertinimą, visus veiksmus, kuriais kuriama atspari korupcijai aplinka.

LTG įmonių grupės visų lygių vadovybė ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai formuoti skaidrią ir atsparią korupcijai aplinką.

1.2. Antikorupcinės vadybos sistemos vadovo tikslai

Pagrindinis Vadovo tikslas – nustatyti LTG įmonių grupėje taikomų atsparumo korupcijai kompleksinių priemonių veikimo mechanizmą, apimančių priemonių planavimo ir įgyvendinimo ypatumus ir tvarką, įgyvendinančių ir koordinuojančių subjektų atsakomybę siekiant sukurti tvarią antikorupcinę aplinką.

Vadovas – tai dokumentas, įtvirtinantis LTG įmonių grupės nulinės tolerancijos korupcijai poziciją, apibrėžiantis tikslines priemones, kuriomis valdomos korupcijos rizikos LTG įmonių grupėje, nustatantis antikorupcinės vadybos sistemos veikimo mechanizmą ir konkrečių atsparumo korupcijai priemonių taikymo ypatumus.

Vadovas parengtas vadovaujantis tarptautiniu standartu ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“, LR teisės aktų reikalavimais, taip pat Atsparumo korupcijai politikos nuostatomis.

2. SĄVOKOS IR TERMINAI

Sąvoka	Apibrėžimas
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė (LTG įmonių grupė)	Įmonių grupė, kurią sudaro LTG ir jos tiesiogiai bei netiesiogiai kontroliuojami juridiniai asmenys
Antikorupcinės vadybos sistema	Tai atliekamų veiksmų ir taikomų priemonių kompleksas, atitinkantis tarptautinio standarto ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ reikalavimus, skirtas įgyvendinti atsparumo korupcijai priemones
Didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė	Tai vertinimu atliktas spėjimas dėl didelį susirūpinimą keliančių veiklos sričių, kuriose pagrįstai tikėtinas padidintas korupcijos atvejų pavojus
Grėsmė	Bet kokia neigiamo poveikio pasekmė ar šaltinis
Kandidatas	Fizinis asmuo (LR ir ne LR pilietis), siekiantis eiti Sąraše numatytas pareigas LTG įmonių grupėje. Kandidatas yra ir LTG įmonių grupės darbuotojas, kuris vidinės karjeros būdu siekia eiti Sąraše numatytas pareigas LTG įmonių grupėje. Šio proceso nustatyta tvarka LTG įmonių grupės darbuotojų, siekiančių eiti Sąraše numatytas pareigas LTG įmonių grupėje, patikimumo patikrinimas vykdomas, jei šie

	asmenys nebuvo tikrinti jų priėmimo į darbą metu. Patikimumo patikrinimo metu surinkti LTG neįdarbinto Kandidato asmens duomenys saugomi tris mėnesius po atrankos pabaigos Patikimumo patikrinimo metu surinkti LTG įdarbinto Kandidato asmens duomenys saugomi darbo santykių laikotarpi.
Korupcija	Piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje.
Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas	Nuoseklus įvairių būdų ir priemonių taikymas numatytais etapais, siekiant nustatyti korupcijos rizikos veiksnius
Korupcijos rizikos veiksniai	Sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai
LTG	AB „Lietuvos geležinkeliai“
LR	Lietuvos Respublika
Motyvuota išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo	Dokumentas, surašomas atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą tose LTG įmonių grupės veiklos srityse, kuriose gali egzistuoti korupcijos pasireiškimo tikimybė
Neatitiktis	Konkrečioje veiklos srityje nustatytas esamos ir turimos būti situacijos disbalansas
Rizika	Nepageidaujamo įvykio, atsirandančio dėl grėsmės, tikimybė, kuris užkerta kelią LTG įmonių grupei įgyvendinti savo tikslus
Rizikos veiksniai	Korupcijos priežastys, kodėl rizika gali įvykti LTG įmonių grupėje
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
STT	Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnyba
Tikrintojas	LTG Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančias darbuotojas Atsakingas už atsparios korupcijai aplinkos kūrimą
Tikrinamų pareigų sąrašai	AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės pareigų, kurias asmeniui siekiant eiti, atliekamas patikimumo patikrinimas, sąrašas, tvirtinamas LTG generalinio direktoriaus ir LTG pareigų, kurias asmeniui siekiant eiti arba einant, turi būti atliekamas jo patikimumo tikrinimas, sąrašas, tvirtinamas LR susisiekimo ministro.
Tikrintojo registras	„Sharepoint“ esantis registras, kuriame fiksuojama visa informacija apie kandidatų patikrinimus
Vadovas	Antikorupcinės vadybos sistemos vadovas
Veiklos partneris	Juridinis ar fizinis asmuo, su kuriuo LTG įmonių grupės įmonė turi sandorį arba planuoja sudaryti sandorį, vykdo bendradarbiavimą arba asmenys, kurie pasitelkiami sandorio vykdymui.
VV	AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupei priklausanti įmonė – veiklos vienetą, išskyrus LTG
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VSD	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas
VS	LTG Verslo saugumas

3. LTG ĮMONIŲ GRUPĖS KONTEKSTAS

3.1. LTG įmonių grupės ir jos konteksto suvokimas

LTG įmonių grupė yra valstybės kapitalo valdoma, didžiausia Baltijos šalyse krovinių, keleivių vežimo ir infrastruktūros valdymo įmonių grupė. Ją sudaro LTG ir jos tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojami juridiniai asmenys.. Akcininko teises ir pareigas įgyvendina SM. LTG stiprina strategines partnerystes tarp Lietuvos ir kitų šalių – Lenkijos, Vokietijos, kitų Vakarų Europos šalių, Ukrainos.

Pagrindinis LTG veiklos tikslas yra socialinės atsakomybės grindžiamas skaidrus ir efektyvus patronuojančiosios bendrovės funkcijų vykdymas, siekiant įmonių grupės veiklos strategijų įgyvendinimo užtikrinimo, ilgalaikės vertės augimo, efektyvumo ir konkurencingumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo, finansinių ir kapitalo gražos rodiklių gerinimo, racionalaus ir efektyvaus lėšų, turto ir kitų išteklių panaudojimo, naudos akcininkui ir akcininko turtinių interesų užtikrinimo. Pagrindinės LTG veiklos kryptys:

a) įmonių grupės veiklos strategijos, gairių, valdymo principų ar kitų rekomendacinio pobūdžio taisyklių, taip pat konkrečių sričių politikų formavimas ir nustatymas;

b) įmonių grupės vykdomų veiklų koordinavimas laikantis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos skaidrumo, nešališkumo ir nepriklausomumo nuo geležinkelio įmonių (vežėjų) reikalavimų, veiklų analizė ir vystymas, naujų veiklų plėtra;

c) prisidėti prie bendro Europos Sąjungos siekio ir iki 2050 metų tapti klimato kaitai neutralia organizacija;

d) valdymo paslaugų teikimas LTG įmonių grupės įmonėms ir jų atstovavimas;

e) LTG įmonių grupės išdo valdymas;

f) LTG įmonių grupės įmonių akcininko – SM – interesų, teisių ir pareigų įgyvendinimas.

LTG kaip patronuojanti įmonė, vadovaudamasi korporatyvinio valdymo principais, LTG įmonių grupėje koordinuoja išdo ir finansų, turto valdymo, teisės ir atitikties, saugos valdymo, rizikų valdymo ir atitikties, personalo, komunikacijos, vidaus audito, informacinių technologijų ir kitas sritis. LTG taip pat pritaria dukterinių bendrovių veiklos strategijoms ir pagrindinėms kryptims, tvirtina veiklos sričių politikas, kuriomis dukterinės įmonės privalo vadovautis vykdydamos veiklą.

Vienintelio LTG akcininko teises ir pareigas įgyvendina SM, kuri priima esminius sprendimus, susijusius su strateginių kryptų nustatymu, nuosavybės teisių ir pareigų įgyvendinimu. LTG įmonių grupės rezultatai pateikiami SM kaip akcininkui.

LTG įmonių grupės veiklos partneriai yra klientai, rangovai, subrangovai, tiekėjai, konsultantai ir kt. Pagrindiniai Bendrovės veiklos partneriai yra registruoti Lenkijoje, Vokietijoje, kituose Vakarų Europos valstybėse, Ukrainoje.

LTG įmonių grupė savo veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, LR civiliniu kodeksu, LR akcinių bendrovių įstatymu, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, LTG valdymo organų sprendimais.

3.2. Suinteresuotų šalių lūkesčiai

Antikorupcinė vadybos sistema veikia atsižvelgiant į suinteresuotų asmenų lūkesčius:

- LTG įmonių grupės akcininko – valstybės atstovaujamos SM lūkesčius;
- Priežiūros institucijų lūkesčius;
- Veiklos partnerių ir klientų lūkesčius;
- Darbuotojų lūkesčius;
- Investuotojų lūkesčius;
- Profesinių sąjungų lūkesčius;
- Visuomenės lūkesčius.

LTG įmonių grupė siekia tinkamai ir laiku reaguoti į suinteresuotų šalių lūkesčių pokyčius, išorės ir vidaus veiksnius, keisdama antikorupcinės vadybos sistemos kryptį ir (ar) apimtį.

3.3. Antikorupcinės vadybos sistemos apimtis

Antikorupcinė vadybos sistema apima šias LTG įmonių grupės mastu vykdomas veiklas:

- Korporatyvinį valdymą (vidaus administravimą, turto valdymą, personalą, pirkimus ir kt.);
- Korupcijos rizikos veiksnių ir korupcijos rizikos identifikavimą ir valdymą;
- Stropų veiklos partnerių ir asmenų (kandidatų ir darbuotojų) patikimumo patikrinimą;
- Dovanų ir kitokio svetingumo valdymą;
- Interesų konfliktų valdymą (privačių interesų deklaravimą, nusišalinimą nuo pareigų, kurias einant kyla interesų konfliktas);
- Pranešimų apie pažeidimus kanalų administravimą;
- Sukčiavimo, korupcinio ar kitokio pobūdžio pažeidimo atvejų išaiškinimą;

- Kitus korupcijos prevencinius veiksmus (rekomendacijas, siūlymus dėl atsparumo korupcijai tobulinimo, komunikaciją, darbuotojų švietimą ir kt.).

3.4. Antikorupcinė vadybos sistemos veikimas

Verslo atsparumas nustato, dokumentuoja, įgyvendina, prižiūri, nuolat analizuoja ir vertina, esant poreikiui, tobulina antikorupcinę vadybos sistemą, įskaitant visus procesus ir jų tarpusavio sąveikas.

Antikorupcinę vadybos sistemą sudaro korupcijos rizikos valdymo, taip pat korupcijos prevencijos, nustatymo ir atsakomosios priemonės.

3.5. Korupcijos rizikos valdymo paskirtis

Siekiant išvengti korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimo ir pritaikyti efektyvias ir pamatuotas priemones LTG įmonių grupėje yra atliekamas korupcijos rizikos vertinimas. Korupcijos rizikos vertinimas apima vidaus kontrolės sistemos mechanizmų įvairovę, kuriuos LTG įmonių grupė naudoja nustatydamas tam tikrų korupcijos formų tikimybę (grupės viduje ar sąveikoje su išore) ir šios korupcijos formos galimą poveikį. Vertinimu siekiama korupcijos pasireiškimą stabdančių šių tikslų:

- nustatyti ir įvertinti LTG įmonių grupės veiklos srities korupcijos rizikos veiksnius ir juos lemiančias priežastis;
  - parengti rekomendacijas dėl su korupcija susijusių grėsmių valdymo;
- pateikti pasiūlymus dėl LTG įmonių grupės kovos su korupcija įgyvendinimo priemonių plano turinio. Siekiant tinkamo korupcijos rizikų vertinimo, LTG įmonių grupėje sukurta Korupcijos rizikų vertinimo darbo grupė.

4. LYDERYSTĖ

4.1. Vadovavimas ir įsipareigojimai

LTG, VV vadovų, LTG ir VV valdybų vaidmuo antikorupcinėje vadybos sistemoje yra numatytas Atsparumo korupcijai politikoje, su kuria supažindinami visi LTG įmonių grupės darbuotojai ir kuri skelbiama LTG interneto svetainėje www.ltg.lt

LTG valdyba toliau šiame Vadove numatytais būdais atlieka LTG įmonių grupės vykdomos atsparumo korupcijai veiklos vertinamąją analizę ir stebėseną, teikia rekomendacijas ir siūlymus dėl antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimo. Pagal poreikį vertinamąją analizę gali atlikti VV valdybos (žr. priedą Nr. 1).

LTG/VV generaliniai direktoriai yra atsakingi už įgyvendinamos antikorupcinės vadybos sistemos atitiktį tarptautinio standarto ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ reikalavimams ir LR korupcijos prevencijos įstatymo reikalavimams, užtikrina antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimą. LTG/VV generaliniai direktoriai:

- vertina Korupcijos prevencijos ataskaitoje pateiktus duomenis apie įgyvendintas korupcijos prevencijos priemones ir pasiektus rezultatus, teikia siūlymus dėl korupcijos prevencijos veiksmų tobulinimo;
- užtikrina, kad būtų įgyvendinama, prižiūrima ir analizuojant vertinama antikorupcinė vadybos sistema jos tikslams pasiekti;
- užtikrina antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinamų priemonių kontrolę;
- užtikrina antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų integravimą į LTG įmonių grupės teisės aktus ir procesus;
- skiria pakankamus ir tinkamus išteklius, kad antikorupcinė vadybos sistema galėtų rezultatyviai veikti;
- užtikrina, kad būtų vykdoma vidaus ir išorės komunikacija atsparumo korupcijai klausimais;
- užtikrina, kad būtų vykdoma vidaus komunikacija apie antikorupcinės vadybos sistemų reikalavimų laikymosi svarbą;
- skatina tinkamą atsparumo korupcijai kultūrą LTG įmonių grupėje;
- skatina nuolatinį antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimą;

- skatina kitus atitinkamas vadovaujančias pareigas einantiems asmenims demonstruoti lyderystę atsparumo korupcijai srityje;
- skatina pranešti apie galimus korupcijos faktus;
- užtikrina, kad darbuotojai nepatirtų keršto, diskriminavimo arba kad darbuotojams nebūtų taikomos drausminio poveikio priemonės už jų teiktus pranešimus apie galimus korupcijos faktus.

LTG Verslo atsparumo direktorius atsakingas už antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimą (žr. priedą Nr. 1).

Atsparumo korupcijai priemonės (korupcijos rizikų identifikavimas ir jų valdymas, mažinimo ir šalinimo veiksmai, proaktyvus veikimas ir kt.) LTG įmonių grupėje pagal priskirtą kompetenciją įgyvendina LTG / VV generaliniai direktoriai, LTG / VV funkcijų vadovai, Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančios darbuotojai, taip pat LTG / VV darbuotojai (žr. priedą Nr. 1).

LTG įmonių grupės visų lygių vadovai atsakingi už kuruojamoje veikloje galimų korupcijos rizikų valdymą ir užtikrina antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų taikymą ir jų laikymąsi, jie taip pat:

- skatina pavaldžius darbuotojus laikytis antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų;
- imasi aktyvių veiksmų siekdami užkirsti kelią korupcijos apraiškoms kuruojamos veiklos srityje, pagal poreikį identifikuoja korupcijos rizikas;
- pavaldiems darbuotojams komunikuoja apie antikorupcinės vadybos sistemos laikymosi svarbą;
- užtikrina pavaldžių darbuotojų interesų konfliktų valdymą;
- prireikus, teikia atitikties funkcijos vykdytojui pasiūlymus dėl antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimo, teikia atitikties funkcijos vykdytojui rezultatus apie įgyvendintas korupcijos prevencijos priemones.

LTG/ VV valdybos, LTG / VV vadovai ir visi darbuotojai atsako už antikorupcinės sistemos vadybos reikalavimų, kurie susiję su jų pareigomis, supratimą, vykdymą ir taikymą.

Atsparumo korupcijai atitikties užtikrinimo funkciją LTG įmonių grupėje vykdo Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančios atsakingi darbuotojai (žr. priedą Nr. 1).. Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančios atsakingi darbuotojai kaip atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojo įgaliojimai:

- įgyvendina antikorupcinės vadybos sistemos priemones;
- prižiūri ir kontroliuoja kitų LTG įmonių grupės padalinių ir darbuotojų pagal jų kompetencijas įgyvendinamas antikorupcinės vadybos sistemos priemones;
- inicijuoja ir valdo korupcijos rizikų identifikavimo procesą grupėje, sudaro galutinį su korupcijos rizikomis susijusių veiklų sąrašą;
- teikia aktualią su korupcijos rizikomis susijusių informaciją Verslo atsparumo Rizikų valdymo ir atitikties darbuotojams;
- teikia darbuotojams patarimus ir rekomendacijas antikorupcinės vadybos sistemos ir su atsparumu korupcijai susijusiais klausimais;
- užtikrina, kad bendrovės antikorupcinė vadybos sistema atitiktų tarptautinio standarto ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ reikalavimus;
- rengia su antikorupcine vadybos sistema, atsparumu korupcijai susijusius vidaus teisės aktus, atsparumo korupcijai priemonių planus, mokymų planus ir programas, teikia ataskaitas apie antikorupcinės vadybos sistemos veiksmingumą;
- teikia korporatyvines su antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimu susijusias paslaugas LTG ir VV – administruoja pranešimų apie pažeidimus kanalus, atlieka veiklos partnerių ir asmenų (kandidatų ir darbuotojų) stropų patikrinimą ir kt.;
- formuoja pasiūlymus korupcijos prevenciją vykdančioms valstybės ar savivaldybių įstaigoms (SM, STT ir kt.) aktualiais korupcijos prevencijos klausimais ir prireikus rengia joms teikiamą informaciją;
- gauna iš korupcijos prevenciją vykdančių valstybės ar savivaldybių įstaigų metodinę informaciją korupcijos prevencijos klausimais.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančioms atsakingiems darbuotojams kaip atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojui yra suteikti tinkami įgaliojimai antikorupcinės vadybos sistemos srityje, jam suteikiama galimybė susisiekti su LTG / VV valdybomis, LTG / VV generaliniais

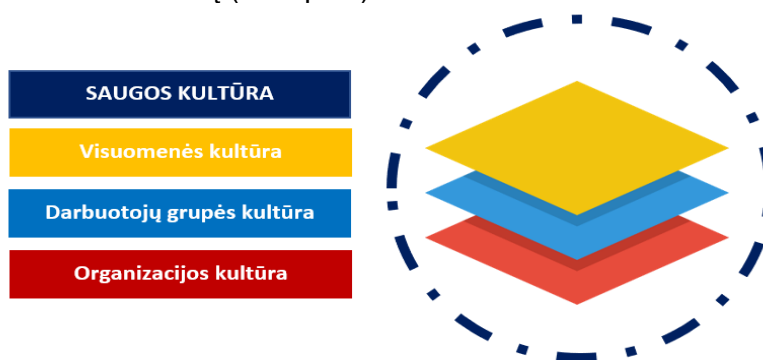
direktoriais, jei prireikia išskirti klausimą arba susirūpinimą dėl korupcijos arba antikorporacinės vadybos sistemos.

Verslo atsparumo Rizikų valdymo ir atitikties darbuotojai, dalyvaudami antikorporacinėje vadybos sistemoje, įgyvendina šias funkcijas:

- atlieka korupcijos rizikų monitoringą;
- kartu su VV atsakingais darbuotojais ir Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančiais atsakingais darbuotojais dalyvauja korupcijos rizikų vertinime;
- koordinuoja rizikų įvedimą į Integruotą rizikų valdymo sistemą;
- teikia metodinę pagalbą rizikų identifikavimo ir valdymo klausimais.

4.2. Saugos kultūra ir jos puoselėjimas korupcijos prevencijos srityje

Saugos kultūrą korupcijos prevencijos srityje galima apibūdinti kaip priemonių atlikimo būdus ir mąstymą, kuriuo dalijasi organizacijos darbuotojai vykdomoje veikloje svarbiausioms korupcijos rizikoms identifikuoti ir valdyti siekiant didinti atsparumą korupcijai. Saugos kultūra korupcijos prevencijos srityje yra viena iš sudedamųjų saugos dalių, formuojama ir veikiama darbuotojų grupių, organizacijos bei visuomenės kultūrų (žr. 1 pav.).

1 pav. Saugos kultūrą formuojančios kultūros

Skiriami 4 (keturi) pagrindiniai saugos kultūros modeliai (žr. 2 pav.):

- fatališka. Organizacijos darbuotojai tiki, kad negali daryti tiesioginės įtakos korupcijos prevencijai, todėl korupcijos apraiškos vertinamos kaip nevaldomų aplinkybių pasekmė;
- darbo vietos. Organizacijos vadovai neskiria dėmesio korupcijos prevencijai, todėl darbo vietose formuojasi savitos taisyklės, kurios perduodamos iš kartos į kartą;
- biurokratinė. Organizacija ir jos vadovai tampa atsakingais už korupcijos prevenciją, sukuriama formali korupcijos prevencijos sistema, grįsta vadovų nurodymų vykdymu, kurie kartais prieštarauja atliekamo darbo praktikai;
- integruota. Organizacija, jos vadovai ir darbuotojai tampa atsakingais už korupcijos prevenciją, dalijimasi atsakomybe ir supratimu, kad nei vienas asmuo neturi tiek žinių, kad vienas galėtų užtikrinti tinkamą korupcijos prevenciją, todėl visi privalo dirbti kartu gerinant ir kuriant nulinės tolerancijos korupcijai aplinką.

LTG įmonių grupėje puoselėjamas integruotas saugos kultūros modelis, kuris reikalauja:

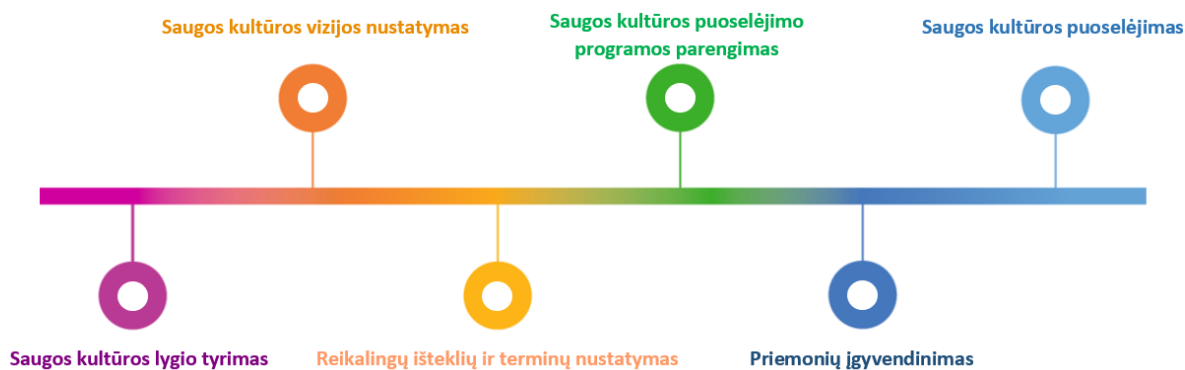
- visų lygių vadovų įsitraukimo ir įsipareigojimo mažinti korupcijos apraiškas;
- vidurinės grandies vadovų mobilizacijos, kurios metu jie mokytų darbuotojus saugaus elgesio principų, puoselėtų saugos kultūrą, o darbuotojai nedelsiant praneštų apie veikloje kylančias su korupcija susijusias problemas;
- kasdienio darbuotojų įsitraukimo, veiklos, atitinkančios teisės aktų keliamus reikalavimus, vykdymo, proaktyvaus problemų sprendimo ir dalijimosi atsakomybe.

2 pav. Pagrindiniai saugos kultūros modeliai

Saugos kultūros puoselėjimą sudaro 6 (šešios) pagrindinės dalys (žr. 3 pav.):

- saugos kultūros vizijos nustatymas, į šį procesą įtraukiant suinteresuotas šalis;
- saugos kultūros lygio tyrimas, kurio metu nustatomos stipriosios ir silpnosios organizacijos veiklos sritys;
- detalios saugos kultūros puoselėjimo programos parengimas, kurioje nustatomos priemonės, leidžiančios didinti saugos kultūros lygį, sumažinti pasipriešinimą pokyčiui ir užtikrinti jo tvarumą;
- reikalingų išteklių ir terminų nustatymas programoje numatytoms priemonėms įgyvendinti;
- programoje nustatytų priemonių įgyvendinimas;
- saugos kultūros puoselėjimas atsižvelgiant į pasiektus rezultatus, esamą situaciją ir taikytų priemonių veiksmingumą.

3 pav. Saugos kultūros puoselėjimas

Už saugos kultūros puoselėjimo koordinavimą korupcijos prevencijos srityje LTG įmonių grupėje atsakingas Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai, o už darbuotojų saugos kultūros lygį šioje srityje – patys darbuotojai ir vadovai.

4.3. Konsultavimasis su darbuotojais ir kitomis šalimis

LTG įmonių grupė suprasedama, kad nei vienas asmuo neturi visos reikiamos informacijos, reikalingos aukštam korupcijos prevencijos lygiui užtikrinti, įgyvendina priemones, skirtas įvairių sričių darbuotojams susitikti, diskutuoti ir teikti siūlymus korupcijos prevencijos sistemai tobulinti.

Kuriant, įgyvendinant ir tobulinant LTG įmonių grupės korupcijos prevencijos sistemą, esant poreikiui konsultuojamasi su darbuotojais, jų atstovais ir kitomis suinteresuotomis šalimis dėl atitinkamų dalių, už kurias jie atsakingi.

Konsultacijos su darbuotojais, jų atstovais ir kitomis suinteresuotomis šalimis vykdomos šiomis formomis:

- su korupcijos prevencijos sistema susijusių dokumentų kūrimo ar tobulinimo metu, dokumentus rengiantys darbuotojai teikia juos derinimui suinteresuotoms šalims el. p. ar per dokumentų valdymo sistemą ir, esant poreikiui, detalai pristato planuojamus pakeitimus (žr. skyrių Dokumentuojama informacija);

- korupcijos prevencijos sistemos įgyvendinimo metu, periodiškai pagal poreikį Verslo atsparumo direktorius organizuoja susitikimus su LTG / VV padalinių/funkcijų vadovais;

- periodiškai dalyvaujama LR SM organizuojamose skaidrumo renginiuose, keičiamasi gerąja praktika įgyvendinant atsparias korupcijai priemones. Susitikimų metu pristatoma korupcijos prevencijos srities būklė, supažindinama su korupcijos prevencijos sistema, jos elementų veikimu bei jų aktualumu darbuotojams, kartu su darbuotojų svarba ir vaidmenimis jos įgyvendinime, taip pat apžvelgiamos pagrindinės korupcijos apraiškos ir taikytos priemonės jų pasireiškimo tikimybei ir (ar) poveikio mastui sumažinti;

- korupcijos prevencijos sistemos įgyvendinimo metu, ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą per metus Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai organizuoja LTG įmonių grupės darbuotojų apklausas ir korupcijos prevencijos lygio tyrimus, kurių metu nustatomos pagrindinės korupcijos prevencijos sistemos tobulintinos vietos.

Organizuojami susitikimai visais atvejais protokoluojami, aprašant visus svarstytus klausimus kartu su priimtais nutarimais, o vykdomos LTG įmonių grupės darbuotojų anketinės apklausos ir atliekami korupcijos prevencijos lygio tyrimai – dokumentuojami.

5. PLANAVIMAS

5.1. Korupcijos rizikos vertinimas ir rizikų identifikavimas

Korupcijos rizikos vertinimas atliekamas grėsmėms, susijusioms su galimais įvykiais atliekant veiklą, identifikuoti ir suvaldyti.

Korupcijos rizikos vertinimas apima visas LTG įmonių grupės veiklos sritis. LTG įmonių grupėje sudarytas korupcijai jautrių sričių sąrašas, kuris periodiškai peržiūrimas ir pagal poreikį atnaujinamas. Atliekant korupcijos rizikos vertinimą konkrečioje LTG įmonių grupės veiklos srityje, vadovaujama LTG įmonių grupės Rizikų valdymo metodikos nuostatomis, nustatančiomis vidaus kontrolės rizikų vertinimą: identifikuojamos galimos grėsmės, nustatomas jų lygis, pagal poreikį įtraukiama į korupcijos rizikų registrą ir numatomi rizikos valdymo veiksmai (žr. Rizikų valdymo metodiką).

LTG įmonių grupės rizikas sukeltantys veiksmai yra skirstomi į:

- a) išorinius ir sisteminius veiksnius, kurių LTG įmonių grupė nekontroliuoja, tačiau apie juos privalo žinoti;

- b) vidinius, kuriuos LTG įmonių grupė kontroliuoja ir kurie yra susiję su LTG įmonių grupės veiklomis;

- c) individualius, kurie paskatina darbuotoją imtis korupcinių ar neetiškų veiksmų.

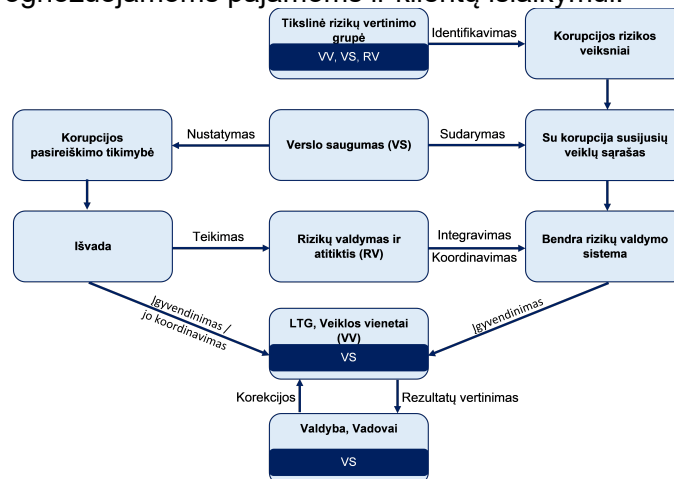
Identifikavus rizikos veiksnius, galima nustatyti rizikos pobūdį ir jos galimą plitimo kelią LTG įmonių grupės viduje.

Rizikų vertinimo metu nustatomas galimas poveikis ir tikimybė remiantis Rizikų valdymo metodika. Vertinant poveikį ir tikimybę neatsižvelgiama į jau įdiegtas vidaus kontroles, todėl rizikos lygis parodo, dėl kurių grėsmių identifikuota rizika gali pasireikšti.

Vertinant galimą poveikį, atkreipiamas dėmesys į:

- LTG įmonių grupėje įvykusių su korupcija susijusių incidentų poveikį;
- panašių incidentų poveikį kitose išorės įmonėse;
- galimas sankcijas;
- poveikį veiklai (pvz., sutrikdomas traukinių eismas, nėra galimybės gauti veiklai reikalingų leidimų ir pan.);
- galimą poveikį naujų darbuotojų įdarbinimui ar jau dirbančių išlaikymui;

- poveikį prognozuojamoms pajamoms ir klientų išlaikymui.

4 pav. Subjektų, dalyvaujančių su korupcija susijusių rizikų vertinime ir valdyme, veiksmų seka

Korupcijos rizikos vertinimas atliekamas periodiškai sudarant tikslinę Korupcijos rizikų identifikavimo darbo grupę (toliau – Darbo grupė) iš VV ir LTG korporatyvines paslaugas teikiančių padalinių darbuotojų (žr. 4 pav.). Darbo grupėje taip pat dalyvauja Verslo atsparumo Rizikų valdymo ir atitikties ir Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdytys atsakingi darbuotojai. Darbo grupei vadovauja Verslo atsparumo direktorius. Darbo grupė vertina visas LTG įmonių grupės vykdomas veiklas korupcinės veiklos pasireiškimo juse aspektu, atsižvelgdama į veiklos pobūdį, svarbą, valstybės, LR SM ir LTG nustatytas prioritetas veiklos sritis korupcijos prevencijos srityje, identifikuoja galimus korupcijos rizikos veiksnus. Galutinį su korupcijos rizikomis susijusių veiklų sąrašą sudaro Darbo grupė, Darbo grupės išvadamis. Sąrašas teikiamas Verslo atsparumo Rizikų valdymo ir atitikties darbuotojams, kurie yra atsakingi už rizikų įvedimą į Integruotą rizikų valdymo sistemą (žr. 4 pav.).

5.2. Rizikų valdymas

LTG įmonių grupė planuoja ir įgyvendina veiksmus korupcijos rizikai mažinti, numato priemones identifikuotai grėsmei valdyti ir stebėsenai užtikrinti. Planuojant antikorpucinės vadybos sistemos veiksmus korupcijos rizikos vertinimo ir valdymo srityje, yra atsižvelgiama į LTG įmonių grupės veiklos kontekstą, ypatumus, suinteresuotų šalių poreikius ir lūkesčius.

Korupcijos rizikos valdomos pirmiausia atsižvelgiant į esamą vidaus kontrolės sistemą, padedančią užkirsti kelią rizikos pasireiškimui. Korupcinė veikla gali pasireikšti įvairiuose LTG įmonių grupės veiklos lygmenyse, todėl LTG įmonių grupėje yra įdiegtos tinkamos kontrolės, galinčios užkardyti (angl. preventive) ir aptikti (angl. detective) galimą korupcinę veiklą, priemones. LTG įmonių grupė taiko prevencines priemones (pvz. politikas, metodikas, procesus, mokymus), kurios prisideda prie korupcijos tikimybės sumažinimo, aptikimo priemones, kurios padeda laiku aptikti su korupcija susijusias grėsmes (pvz. „keturių akių principas“, pranešimų kanalai). Įvertinus kontrolės bei atsižvelgiant į rizikos tolerancijos lygį, sprendžiama rizikos valdymo strategija, kuri gali apimti naujų kontrolių sukūrimą arba jau esamų tobulinimą, ar atsisakymą.

Korupcijos rizikos mažinimo veiksmais yra siekiama:

- pagrįstai užtikrinti, kad antikorpucinė vadybos sistema būtų galima pasiekti jos tikslus;
- užkirsti kelią nepageidaujantiems padariniams arba juos sumažinti;
- stebėti antikorpucinės vadybos sistemos ir jos taikomų priemonių rezultatyvumą;
- užtikrinti nuolatinį antikorpucinės vadybos sistemos tobulinimą.

Už rizikų valdymą atsakingi LTG įmonių grupės padaliniai, kuriems konkreti su korupcija sietina rizika yra priskiriama valdymui.

5.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas kaip vienas iš rizikos valdymo veiksmų

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas yra viena iš veiklos su korupcijos rizikomis elementų (žr. 5 pav.). Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo LTG įmonių grupėje tikslas –

periodiškai įvertinti LTG įmonių grupės vykdomą konkrečią veiklą veikiančius išorinius ir (ar) vidinius ir (ar) individualius veiksniai, sudarančius galimybes atsirasti korupcijai, ir numatyti priemones korupcijos rizikos veiksniams valdyti.

5 pav. Veiklų su korupcijos rizikomis ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo santykis

Už veiklos sričių, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymą, atsakingi Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai i. Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai, remdamasi identifikuotomis rizikomis ir sudarytu su korupcijos rizika susijusių veiklų sąrašu, atsižvelgiant į nustatytus rizikos veiksnius, įvertina LTG įmonių grupės veiklos sričių atitiktį LR korupcijos prevencijos įstatymo nustatytiems kriterijams. Nustačius, kad LTG įmonių grupės veiklos sritys atitinka bent vieną iš nustatytų kriterijų, šias sritys palygina su ta padėtimi, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus (LTG įmonių grupės teisinį statusą nustatančiuose, jos veiklą ar atskirų funkcijų atlikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose įtvirtintus įpareigojimus ir teises prievolės) ir nustato konkrečius korupcijos rizikos veiksnius Bendrovės veiklos srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procesą sudaro šie etapai:

- LTG įmonių grupės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atitikties LR korupcijos prevencijos įstatymo nustatytiems kriterijams nustatymas;
  - LTG įmonių grupės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas;
  - Motyvuotos išvados dėl LTG įmonių grupės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas. Motyvuota išvada teikiama SM.
- Motyvuotos išvados dėl LTG įmonių grupės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, viešinamos LTG išoriniame tinklapyje.

5.3.1. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai vertindami veiklą, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizuoja LTG įmonių grupės priimtus teisės aktus, kitą dokumentaciją, sprendimus, atliekamas veiklas ir vertina:

- ar pasirinktose veiklos srityse antikorupciniu aspektu yra laikomasi teisės aktų ar sutarčių, turinčių įtakos LTG įmonių grupės veiklai, nuostatų ir ar priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų įgyvendinimui;
- ar juose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra aiški ir skaidri, t. y. ar juose įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimo priėmimo terminai, sprendimus priimančiosios subjektai, aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt., ar ši nustatyta tvarka pakankamai reglamentuota ir nesudaro dviprasmybių atsakingiems darbuotojams veikti savo nuožiūra arba atlikti perteklinius veiksmus;
- ar yra įtvirtinti LTG įmonių grupės vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo pagrindai, ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema.

5.3.2. Motyvuotos išvados dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą LTG įmonių grupės veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašoma motyvuota išvada. Šioje išvadoje nurodoma:

- LTG įmonių grupės veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) nustatyta, kad egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, subjektai, atlikę įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymą, analizuotas laikotarpis, naudoti metodai ir veiksmai bei LTG įmonių grupės veiklos esamos situacijos vertinimo kriterijai;
- rizikingumo lygis, rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis;
- veiklos srities, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, korupcijos rizikos veiksniai, teisės aktai, sprendimai, kuriais grindžiama išvada;
- išsamiai paaiškinamos priežastys, dėl kurių atsirado skirtumų tarp esamos situacijos ir tos situacijos, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus, įvertinama jų įtaka korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimui;
- priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti;
- priemonės, kurių būtina imtis didelei korupcijos pasireiškimo tikimybei atitinkamoje LTG įmonių grupės srityje šalinti (sudaromas korupcijos rizikos mažinimo/priemonių įgyvendinimo planas);
- priemonės įgyvendinsiantys LTG įmonių grupės padaliniai (asmenys);
- priemonių įgyvendinimo terminai;
- pagal poreikį gali būti teikiami kiti reikalingi siūlymai.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai siūlomas įgyvendinimo priemones, nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti, ir jų terminus derina su LTG / VV konkrečių veiklos sričių atsakingais padaliniais (darbuotojais), kurie įgyvendins konkrečias priemones motyvuotoje išvadoje numatytais terminais.

Motyvuotą išvadą Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai teikia ją tvirtinti Verslo atsparumo direktoriui. Patvirtinta motyvuota išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo registruojama LTG įmonių grupės dokumentų valdymo sistemoje ir paviešinama LTG išoriniame puslapyje. Apie atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą informuojami atsakingi Verslo atsparumo Rizikų valdymo ir atitikties darbuotojai (žr. 4 pav.).

5.3.3. Motyvuotoje išvadoje dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvardintų priemonių įgyvendinimas

Patvirtinta motyvuota išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo perduodama atsakingam LTG / VV padaliniui (asmeniui) konkrečių priemonių įgyvendinimui. Priemonės įgyvendinimo teisėtumas periodiškai kontroliuojamas.

Pagrindinės taikomų priemonių grupės yra:

- teisinio reglamentavimo spragų taisymas,
  - procedūrų ydingų aspektų vykdymo atsisakymas organizacinėmis ar teisinėmis priemonėmis,
  - kontrolės stiprinimas ir monitoringas tobulinant esamus ar įvedant naujus mechanizmus,
  - keturių akių principo diegimas,
  - biurokratizmo mažinimas,
  - pranešimo apie korupcijos apraiškas sistemos diegimas ar tobulinimas,
  - reguliarius personalo mokymas antikorupcinėmis temomis.
- Priemonės, skirtos korupcijos rizikų mažinimui ar panaikinimui, nukreiptos į įvairius objektus:
- reguliavimą ar praktikas, kuriomis nesilaikoma nustatyto reguliavimo;
  - sritis, kurios yra per daug ar per mažai reguliuojamos;
  - vidinę politiką;
  - darbuotojus ar žmogiškųjų išteklių valdymą;
  - darbuotojų įdarbinimo arba skatinimo taisykles;
  - darbo procedūras;

- bendrą institucijos ar projekto valdymą;
- finansines operacijas;
- darbuotojų profesionalių žinių, integralumo ir etiško elgesio skatinimą.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai po motyvuotoje išvadoje nurodyto priemonės įgyvendinimo termino, įvertina įvykdytos priemonės rezultatus ir jos veiksmingumą. Atlikus įgyvendinamų priemonių monitoringą, informacija apie įgyvendintas priemones paviešinama LTG išoriniame puslapyje.

6. PALAIKYMAS

6.1. Ištekliai

LTG įmonių grupė nustato ir užtikrina, kad antikorupcinei vadybos sistemai sukurti, įgyvendinti, prižiūrėti ir nuolat gerinti būtų skiriami šie reikiami ištekliai:

a) žmogiškieji ištekliai. Tam, kad antikorupcinė vadybos sistema būtų veiksminga, korupcijos prevencijos veiklą LTG įmonių grupėje vykdo visi darbuotojai savo kompetencijų ribose, taip pat užtikrinama, kad korupcijos prevencijos atitikties funkciją vykdytų pakankamas skaičius Verslo atsparumo darbuotojų;

b) materialiniai ištekliai. LTG įmonių grupė skiria pakankamai materialinių išteklių – patalpų, baldų, kompiuterinės įrangos, telefono aparatų, raštinės reikmenų, kuriais aprūpinami darbuotojai, vykdantys minėtą atitikties funkciją;

c) finansiniai ištekliai. LTG įmonių grupė antikorupcinei veiklai vykdyti skiria pakankamai lėšų.

6.2. Įdarbinimas

Asmenų įdarbinimas LTG įmonių grupėje vyksta LR darbo kodekso, LTG įmonių grupės Personalo politikos ir atitinkamų procesų standartų nustatyta tvarka. Įdarbinami asmenys yra supažindinami su svarbiausiais antikorupcinę vadybos sistemą reglamentuojančiais teisės aktais.

Įdarbinant asmenis, perkeltiant darbuotojus į pareigas, kurios įrašytos į Tikrinamų pareigų sąrašą, atliekamas tokių asmenų patikimumo patikrinimas LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir LR korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka. LTG nėra įdarbinami tie patikrinti asmenys, kurie neatitinka LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimų. LTG gali būti vykdoma ir darbuotojų patikimumo patikra (daugiau apie kandidatų ir darbuotojų patikimumo patikrą yra aprašoma skyriuje „Veikimas“).

Kandidatas siekiantis eiti pareigas LTG įmonių grupėje, įdarbinimo proceso pradžioje privalomai turi pateikti Interesų deklaraciją, kurioje turi nurodyti ar yra galimas interesų konfliktas, siekiant eiti pareigas. Už įdarbinimą atsakingas Personalo padalinys (iniciatoriai) iš kandidato gavę užpildytą Interesų deklaraciją ją užregistruoja DVS sistemoje ir nukreipia Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančiam atsakingam darbuotojai atliekančiam kandidato patikimumo patikrinimą. Minėti užregistruoti dokumentai saugomi ir sunaikinami teisės aktų nustatyta tvarka.

6.3. Kompetencijų nustatymas atitikties funkcijos vykdytojui

Atsparumo korupcijai atitikties funkciją LTG įmonių grupėje vykdo Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai, kaip atitikties funkcijos vykdytojo funkcijos numatytos Vadovo 4.1. punkte.

Verslo atsparumo darbuotojams, vykdantiems atitikties funkcijas, numatomi būtini reikalavimai kompetencijai, grindžiami tinkamu išsilavinimu arba patirtimi, kuri nurodoma darbo skelbimuose. Darbuotojų, vykdančių atitikties funkciją, atitiktį keliamiems reikalavimas patvirtinantys dokumentai yra saugojami Personalo padalinyje bei DVS registre. Kandidatams į atitikties funkcijos vykdytojus keliami reikalavimai, numatyti LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 17 str. 2 d. ir LR korupcijos prevencijos įstatymo 17 str. Teisės aktų nustatyta tvarka tikrinamas šių kandidatų patikimumas. Atitikties funkcijos vykdytojai turi tobulinti savo kompetencijas dalyvaudami tiksliniuose mokymuose.

6.4. Komunikacija

LTG įmonių grupė vykdo tikslinę vidinę ir išorinę komunikaciją, susijusią su antikorupcine vadybos sistema. Išorinė komunikacija vykdoma LTG interneto svetainėje www.ltg.lt o vidinė – darbuotojų savitarnos modulyje „ManoLTG“ ir kitais vidiniais komunikacijos kanalais. LTG įmonių grupė rengia metinį komunikacijos korupcijos prevencijos klausimais planą, kuriame apibrėžiamos temos, kurios bus komunikuojamos, komunikacijos terminai, tikslinė komunikacijos auditorija, komunikacijos kalba.

Vidinės ir išorinės komunikacijos pranešimus rengia Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančys atsakingi darbuotojai kartu su LTG Komunikacijos darbuotojais. Pranešimus viešina Komunikacijos darbuotojai. Prireikus, pranešimams rengti gali būti pasitelkti ir kiti LTG įmonių grupės padaliniai. Komunikacijos pranešimai rengiami atsižvelgiant į tikslinę auditoriją, aktualius su antikorupcine vadybos sistema susijusius klausimus, problematiką ir pan.

Su antikorupcinės vadybos sistema susiję LTG įmonių grupės dokumentai suinteresuotoms šalims – veiklos partneriams, visuomenei pateikiami susipažinti LTG interneto svetainėje <https://ltg.lt/apie-mus/korupcijos-prevencija/> Su šiais dokumentais LTG darbuotojai supažindinami LTG įmonių grupės nustatyta tvarka, jie taip pat pateikiami darbuotojų savitarnos modulyje „ManoLTG“ funkcijų erdvėje „Verslo saugumas“ (<https://lgl.sharepoint.com/sites/Verslosaugumas/SitePages/Korupcijos-prevencija.aspx>).

6.5. Darbuotojų sąmoningumas ir mokymas

LTG įmonių grupės darbuotojai įpareigojami nuolat tobulinti savo kompetenciją korupcijos prevencijos srityje. Šios srities mokymai skirstomi į įvadinius, bendruosius „tikslinius (specialiuosius).

Pradėjusiam dirbti darbuotojui ne vėliau kaip per šešis mėnesius privaloma baigti įvadinius korupcijos prevencijos mokymus ir išlaikyti žinių patikrinimo testą.

Bendrieji mokymai vykdomi ne rečiau kaip kartą per dvejus metus pagal parengtą bendrą mokymo programą, yra privalomi visiems LTG įmonių grupės darbuotojams.

Atsižvelgiant į darbuotojų einamas pareigas ir jas einant galinčias kilti korupcijos rizikas ar grėsmes, pagal poreikį organizuojami įvairūs tiksliniai atsparumo korupcijai mokymai LTG įmonių grupės darbuotojams ir atitikties funkciją vykdančiams darbuotojams, siekiant nuolat tobulinti jų žinias ir ugdyti gebėjimus, būtinus jų funkcijoms vykdyti. Taikant tokį mokymo modelį, organizuojami mokymai korupcijos prevencijos srityje užtikrina nuolatinį vadovybės ir darbuotojų kompetencijos tobulinimą korupcijos prevencijos srityje. LTG įmonių grupė gali rengti mokymo programas ir (arba) planus pagal tikslines mokymo temas ir organizuoja mokymus pagal kitų institucijų, organizuojančių ir vedančių mokymus, parengtas mokymo programas (planus). Mokymo programos ir (ar) planai nuolat peržiūrimi ir vertinamas / aktualizuojamas mokymų turinys.

LTG įmonių grupė veda mokymuose dalyvavusių darbuotojų apskaitą.

LTG įmonių grupėje taikomos ir kitos darbuotojų švietimo ir sąmoningumo ugdymo formos:

- darbuotojai supažindinami su aktualių teisės aktų, reglamentuojančių atsparumo korupcijos procesus, nuostatomis;
- dalyvaujama tiksliniuose mokymo renginiuose: forumuose, seminaruose, konferencijose;
- rengiami ir skaitomi pranešimai atsparumo korupcijai aktualijomis, teikiami siūlymai dėl atsparumo korupcijai priemonių taikymo ir antikorupcinės aplinkos stiprinimo;
- viešinama aktuali informacija LTG išoriniame ir vidiniame tinklapyje.

6.6. Dokumentuota informacija

6.6.1. Tiksliniai teisės aktai, susiję su antikorupcine vadybos sistema

Įgyvendinant antikorupcinės vadybos sistemos nuostatas, vadovaujamosi šiais LR teisės aktais ir LTG įmonių grupės vidaus teisės aktais:

- ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“;
- LR korupcijos prevencijos įstatymu;
- LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu;
- LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu;

- Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus įsakymu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ atsparumo korupcijai politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ interesų konfliktų prevencijos ir valdymo politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ sandorių su susijusiomis šalimis politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansinių išteklių valdymo politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansinės rizikos valdymo ir kontrolės politika
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ vidaus audito politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ pranešimų apie pažeidimus politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ pirkimų politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ atitikties veiklos politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektų ir investicijų valdymo politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ rizikų valdymo politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ sankcijų kontrolės politika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės Antikorupcinės vadybos sistemos vadovu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo planu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės darbo principais;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės darbuotojų etikos kodeksu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės tiekėjų elgesio kodeksu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ rizikų valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės dovanų teikimo ir gavimo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ turto valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ atitikties funkcijos veiklos metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansinių rizikų valdymo ir kontrolės metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ IT turto valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ IT saugumo atitikties valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ IT rizikų vertinimo ir valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ projektų ir investicijų valdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ sutarčių vykdymo metodika;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ sutarčių vykdymo metodika;
  - Asmenų, siekiančių eiti pareigas AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupėje, patikimumo tikrinimo proceso standartu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės 2024-2025 m. korupcijos prevencijos veiksmų planu;
  - Gautos informacijos patikrinimo ir (ar) tyrimo proceso standartu;
  - Juridinio – fizinio asmens patikros proceso standartu;
  - Darbuotojo privačių interesų deklaravimo proceso standartu ;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašu;
  - AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės pasitikėjimo linijos administravimo taisyklėmis;
  - Darbuotojų gautų, įteiktų ar atsisakytų priimti dovanų administravimo proceso standartu.
- Įgyvendinant antikorupcinės vadybos sistemos nuostatas, vadovaujamosi ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais atsparumo korupcijai įgyvendinimą (STT direktoriaus įsakymais, LR sisisiekimo ministro patvirtintais teisės aktais, SM raštais ir kt.).

6.6.2. Ataskaitų rengimas

Dėl įgyvendinamų / įgyvendintų atsparumo korupcijai priemonių rengiamos kasmetinės ataskaitos, tvirtinamos LTG generalinio direktoriaus. Ataskaitas rengia Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai ir teikia LTG generaliniam direktoriui ir LTG valdybai. Pagal poreikį informacija teikiama VV valdybai. Ataskaitose yra nurodoma:

- bendrieji antikorupcinės vadybos sistemos veikimo principai (bendra situacijos apžvalga, analizuotas laikotarpis, veiklos sritys ir apimtys);

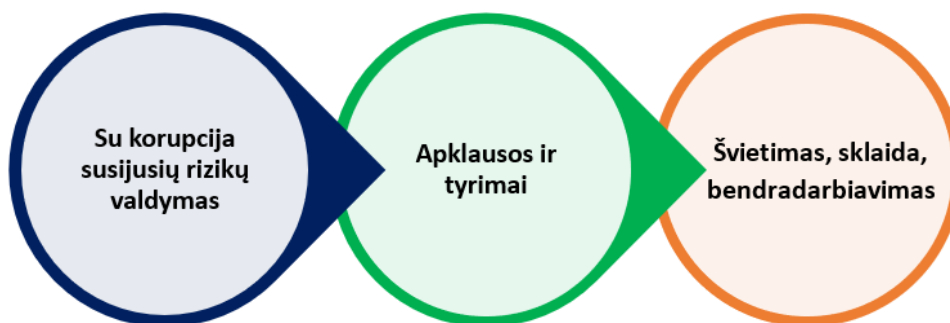
- įgyvendintos atsparumo korupcijai priemonės (priemonių detalizavimas, jų pobūdis, pasiekti rezultatai, jas įgyvendinę subjektai);
- pagrindinės identifikuotos neatitiktys ir jų šalinimas (konkrečiose veiklose srityse nustatytos neatitiktys ir jų pašalinimo būdai, priemonės; korekciniai veiksmai ir už juos atsakingi subjektai, korekcijoms numatyti terminai);
- įgyvendintos rizikos mažinimo ir prevencinės priemonės, skirtos ateityje išvengti identifikuotų neatitikčių (padaryta pažanga);
- pateiktų rekomendacijų ir pasiūlymų įgyvendinimas (vadovybės, darbuotojų, visuomenės gautų pasiūlymų ir rekomendacijų sprendžiant atsparumo korupcijai efektyvumo klausimus pritaikomumas ir įgyvendinimo būdai ir priemonės);
- informacija apie LTG įmonių grupės darbuotojų švietimą atsparumo korupcijai klausimais per ataskaitinį laikotarpį.

7. VEIKIMAS

7.1. Pagrindinės įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių kryptys

LTG įmonių grupė planuoja, įgyvendina, analizuodama vertina ir valdo su antikorpucine vadybos sistema susijusius procesus. LTG įmonių grupėje taikomos pagrindinės atsparumo korupcijai priemonės įgyvendinamos šiomis kryptimis (6 pav.):

- su korupcija susijusių rizikų valdymas;
- apklausos ir tyrimai;
- švietimas, sklaida ir bendradarbiavimas su suinteresuotomis šalimis.

6 pav. Pagrindinės įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių kryptys

Atsižvelgiant į valstybės nustatytas prioritėtines veiklos kryptis korupcijos prevencijos srityje, kintančius politinius, socialinius, ekonominius veiksnius, taip pat LTG įmonių grupės veiklos ypatumus, gali būti nustatomos kitos prioritėtinės atsparumo korupcijai priemonių įgyvendinimo kryptys.

7.2. LTG įmonių grupėje taikomos šios pagrindinės atsparumo korupcijos priemonės:

7.2.1. Pranešimų apie sukčiavimo, korupcinio pobūdžio ar kitus neteisėtus darbuotojų veiksmus priėmimas

LTG įmonių grupėje nėra toleruojama bet kokios formos darbuotojų korupcija. Darbuotojai skatinami būti sąmoningais ir aktyviais ir pranešti apie jų pastebėtus su korupcija ir kitais teisės pažeidimais ar neetišku elgesiu sietinus atvejus.

Apie LTG įmonių grupėje daromą, padarytą ar planuojamą daryti nusikalstamą veiką, darbuotojų galimai neteisėtus veiksmus ar neveikimą, piktnaudžiavimą pareigomis ar kitus veiksmus, turinčius pažeidimo požymių galima pranešti bendrovėje įdiegtu nauju pranešimo kanalu: Skaidrumo linija - <https://pasitikejimas.lt/pranesimai.lt/>.

7.2.2. Sukčiavimo ir kitokio korupcinio pobūdžio atvejų tyrimas

LTG įmonių grupėje atliekami vidiniai tyrimai dėl galimai įvykdytų veikų, turinčių sukčiavimo, korupcinio ar kito pobūdžio pažeidimų požymių.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai, gavę pranešimą tiesiogiai, ar LTG įmonių grupėje veikiančiu Skaidrumo linijos kanalu (<https://pasitikejimas.lt/pranesimai.lt/>) arba patys nustatę LTG / VV darbuotojo ar Veiklos partnerių galimo pažeidimo požymius, įvertina gautą / sužinotą informaciją ir esant pagrindui atlieka vidinį tyrimą vadovaudamiesi Gautos informacijos patikrinimo ir (ar) tyrimo proceso standartu.

Tyrimo ataskaitoje pagal poreikį teikiami siūlymai, rekomendacijos ir (ar) kitos priemonės dėl teisinio reguliavimo gerinimo ir papildomų priemonių atsparumo korupcijai srityje taikymo ar esamų priemonių efektyvinimo, nurodant įgyvendinimo terminą ir atsakingą LTG/VV padalinį, funkciją arba darbuotoją, kurie nustatytas terminais teikia grįžtamąjį ryšį apie siūlymų, rekomendacijų įgyvendinimą tyrimą atlikusiam asmeniui. Tyrimo metu nustatyti nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių turintys faktai perduodami vertinimui kompetentingoms teisės saugos institucijoms.

7.2.3. Stropus patikrinimas

Siekiant išvengti galimų su korupcija susijusių rizikų, o nustatytas tinkamai valdyti, LTG įmonių grupėje atliekama Veiklos partnerių, su kuriais planuojama bendradarbiauti, reputacijos, mokumo, tarptautinių sankcijų taikymo ir kitų aplinkybių, susijusių su veiklos skaidrumu, patikra.

Stropus patikrinimas – tai procesas, per kurį siekiama išsamiau įvertinti korupcijos rizikos pobūdį, mastą ir padėti LTG įmonių grupei priimti sprendimus, susijusius su Veiklos partneriais ir Kandidatais / darbuotojais. Tai yra papildoma kontrolės priemonė korupcijos rizikai identifikuoti, patikrinimo pagrindu grindžiamas sprendimas plėtoti santykius su Verslo partneriais ir priimti sprendimą dėl kandidato / darbuotojo patikimumo.

Stropus patikrinimas yra nuolatinis ir nenutrūkstamas procesas, kurio metu ne tik surenkama tam tikra svarbi informacija, bet sudaroma galimybė patikrinti ir įvertinti informacijos patikimumą ir detalumą naudojantis tarptautiniais bei LR valstybinių institucijų suteiktais viešaisiais resursais bei detalių ataskaitų paslaugomis.

Stropaus patikrinimo modelį sudaro veiklos partnerių ir kandidatų / darbuotojų patikimumo patikrinimai (žr. 7 pav.).

7 pav. Stropaus patikrinimo modelis

7.2.3.1. Veiklos partnerių patikimumo vertinimas

LTG įmonių grupės įmonei prieš vykdant bendradarbiavimą su Veiklos partneriu atliekama jo patikra, kaip numatyta Juridinio - fizinio asmens patikros procese. Veiklos partnerio patikrą atlieka Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai arba LTG įmonių grupės darbuotojas savarankiškai.

Veiklos partnerio, kuris yra fizinis asmuo, rizikingumo įvertinamas atliekamas tik dėl taikomų tarptautinių sankcijų patikrinimas pagal Sankcijų įgyvenimo ir kontrolės metodiką.

Veiklos partnerio, kuris yra juridinis asmuo, atliekamas vertinimas nustatant galimas finansines, reputacines rizikas, tarptautinių sankcijų taikymą. Tarptautinių sankcijų patikrinimas atliekamas pagal Sankcijų įgyvenimo ir kontrolės metodiką.

Veiklos partnerio, kuris yra juridinis asmuo, finansinės rizikos nustatomos atsižvelgus į šių aplinkybių visumą:

- įsiskolinimai AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos valdomai įmonių grupei;

- juridinis asmuo įregistruotas ne daugiau kaip prieš 1,5 metų;
- juridinio asmens vadovų ir / ar akcininkų kaita;
- juridinis asmuo neteikia finansinės atskaitomybės dokumentų;
- juridinis asmuo per pastaruosius 2 metus patyrė nuostolių, skoliniai įsipareigojimai viršija turimo turto vertę, turi skolinių įsipareigojimų;
- juridinis asmuo neturi jokio turto;
- juridinis asmuo veiklą vykdo per lengvatinio apmokestinimo įmones;
- juridinio asmens turtas areštuotas;
- juridiniam asmeniui iškeltos bylos dėl atsakomybės, tarp jų dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- juridiniam asmeniui teismų pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės, susijusios su turto, banko sąskaitose esančių lėšų, teisių ir kitų sandorio objektui aktualiais suvaržymais;
- pradėta teisminė / neteisminė Juridinio asmens bankroto, likvidavimo, restruktūrizavimo, reorganizavimo procedūra;
- laiku neįvykdo mokestinių prievolių, nesilaiko jam taikomų mokestinių įstatymų ir kitų teisės aktų.

Veiklos partnerio, kuris yra juridinis asmuo, reputacinės rizikos nustatomos atsižvelgus į šių aplinkybių visumą:

- pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ar kitos nusikalstamos veikos;
- juridinio asmens įgalioti asmenys siūlo, žada savo klientui, tiekėjui, partneriui ar jų atstovams neteisėtą atlygį ar kitos neteisėtas naudas, ir atlieka kitus neteisėtus veiksmus juridinio asmens naudai;
- veiklą vykdo nesilaikydamas sąžiningumo, skaidrumo reikalavimų;
- siekia įgyti nesąžiningą pranašumą, finansuoja interesų grupes ar organizacijas, siekdamas nesąžiningo konkurencinio pranašumo;
- neužtikrina saugios darbo aplinkos, produktų saugos, darbuotojų saugos nuo galimos grėsmės jų sveikatai ir gyvybei;
- LTG ar Veiklos vieneto planuotas sudaryti sandoris su Juridiniu asmeniu pripažintas kaip neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų;
- nesirūpina savo darbuotojų, lankytojų ar kitų žmonių, kuriuos gali paveikti jo veikla, saugumu ir sveikata.

Galimas rizikas susijusias su asmens reputacija Tikrintojas nustato atlikus viešuose šaltiniuose (interneto paieškos svetainėse), žiniasklaidoje neigiamos informacijos paiešką ir patikrą. Neigiamos informacijos paieška ir patikra atliekama vadovaujantis šiais principais:

- įvertinant, ar šaltinis gali atitikti patikimo šaltinio sampratą: vertinant šaltinio patikimumą būtina įvertinti tokius požymius, kaip, pavyzdžiui, ar informacijos šaltinyje, iš kurio (pavyzdžiui, komercinės duomenų bazės) gaunama informacija, informacija atnaujinama (peržiūrima) periodiškai ir ar ji yra aktuali, ar yra galimybė padirbti ar suklastoti šią informaciją;
- įvertinant, ar šaltinis gali atitikti nepriklausomo šaltinio sampratą: vertinant šaltinio nepriklausomumą būtina įvertinti, ar konkretus šaltinis nėra susietas su klientu tiesioginiais asmeniniais, profesiniais ar šeimos ryšiais ir ar šaltinis galėjo būti nepagrįstai paveiktas paties kliento;
- įvertinant informacijos apie riziką pobūdį: pavyzdžiui, informacija apie nusikaltimą, aktualų veiklos pažeidimą, priežiūros institucijų poveikio priemones, pan.;
- įvertinant informacijos apie riziką etapą: tai nusikaltimo ir/ar pažeidimo stadija, pvz., prasideda įtarimu, kuris tikėtina tampa tyrimu, dėl kurio gali būti pateikti kaltinimai, kurie baigiasi apkaltinamuoju nuosprendžiu. Paskesnio etapo informacija yra svarbesnė vertinimui;
- įvertinant informaciją iš svarbių kontrahentų: pvz., kompetentingų valstybės institucijų, aptarnaujančių finansų įstaigų, kitų patikimų partnerių (pvz., kitų ES šalių geležinkelio įmonių);

- paiešką atliekant ir užsienio kalba (jei juridinis asmuo registruotas ne Lietuvoje, jei įmanoma – tos šalies kalba arba kita plačiau naudojama arba regione naudojama užsienio kalba, pvz., anglų kalba, rusų kalba).

Veiklos partnerių patikra atliekama gavus užpildytą Juridinio - fizinio asmens rizikingumo inicijavimo [formą](#), kuri pateikiama el. p. imoniupatirkra@ltg.lt.

Atlikus Juridinio - fizinio asmens patikimumo vertinimą, Tikrintojas pateikia išvadą kaip numatyta Juridinio - fizinio asmens patikros procese. Išvada susijusi su Vertintu veiklos partneriu užregistruojama ir nukreipiama užklausa pateikusiai darbuotojui per LTG DVS. Tuo atveju, jei užklausa pateikęs darbuotojas nesinaudoja LTG DVS, išvada persiunčiama iš el. p. imoniupatirka@ltg.lt.

Veiklos partneris laikomas rizikingu, kai rasta bent viena rizika kai jis gali netinkamai vykdyti / nevykdyti sutartinių įsipareigojimų ir /ar yra pagrįstų abejonų dėl Juridinio asmens reputacijos (neigiama vieša informacija) taip kaip numatyta Antikorupcinės vadybos sistemos vadove.

Tuo atveju, kai Veiklos partneris buvo įvertintas kaip rizikingas (nustatyta finansinė arba reputacinė rizika), užklausa pateikęs darbuotojas informuoja Tikrintoją ar buvo priimtas sprendimas bendradarbiauti su tokiu partneriu, jei taip, tai kokių veiksmų buvo imtasi siekiant suvaldyti nustatytas rizikas.

Verslo atsparumas, vadovaujantis Juridinio - fizinio asmens patikros procesu, Veiklos partnerių, kurie dalyvauja vykdant viešojo pirkimo procedūras, patikras atlieka tik dėl taikomų tarptautinių sankcijų. Patikros metu nustatoma ar Veiklos partneriui taikomos / netaikomos tarptautinės sankcijos. Tuo atveju, jei pirkimas yra tarptautinis, Veiklos partnerio ir jo pasitelktų asmenų, asmenų kurių pajėgumais remiasi, įskaitant gamintojus, patikra atliekama siekiant patikrinti, ar pirkimo subjektas tenkina Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5k str. 1 d. nustatytas sąlygas.

Viešųjų pirkimų srityje pirkimo vykdymo metu, pirkimą vykdantys asmenys, taip pat vertina galimų ar esamų Veiklos partnerių (fizinį ir juridinių asmenų ar jų atsakingų darbuotojų) patikimumo aspektus:

- ar per pastaruosius 5 (penkerius) metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir šis asmuo neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo už šią nusikalstamą veiklą (pvz., kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, sukčiavimą, nusikalstamą bankrotą, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimą ir kitais atvejais, numatytais pažeidžiant tarptautinių teisės aktų nuostatas);
- ar per pastaruosius 5 (penkerius) metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs galutinis administracinis sprendimas (jeigu toks sprendimas priimamas pagal tiekėjo šalies teisės aktų reikalavimus) už įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimu, nevykdymą pagal šalies, kurioje registruotas tiekėjas, ar šalies, kurioje yra LTG, reikalavimus;
- su kitais tiekėjais nėra sudaręs susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime (tiekėjas pašalinamas iš pirkimo procedūros, jei LTG dėl šio reikalavimo neatitikties turi įtikinamų duomenų);
- ar nėra padaręs profesinio pažeidimo, kai už finansinės atskaitomybės ir audito teisės aktų pažeidimus tiekėjui ar jo vadovui paskirta administracinė nuobauda ar ekonominė sankcija, nustatytos LR įstatymuose ar kitų valstybių teisės aktuose, ir nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, įsiteisėjimo dienos arba nuo dienos, kai asmuo įvykdė administracinį nurodymą, praėjo mažiau kaip vieneri metai;
- ar yra nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, kai jo turtą valdo teismas ar bankroto administratorius, kai jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (tiekėjo ir kreditorių susitarimą tęsti tiekėjo veiklą, kai tiekėjas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti), kai jo veikla sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus yra tokia pati ar panaši (tiekėjas nepašalinamas iš pirkimo procedūros tik tuo atveju, jeigu jis pateikia pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti sutartį);
- ar yra padaręs rimtą profesinį pažeidimą ir dėl to kyla abejonų, kad jis sąžiningai vykdys sudarytą sutartį. Tiekėjas pašalinamas iš pirkimo procedūrų dėl šių pažeidimų (profesinės

etikos pažeidimo, kai nuo tiekėjo pripažinimo nesilaikančiu profesinės etikos normų momento praėjo mažiau kaip vieneri metai ir kita).

Tiekėjas šalinamas iš pirkimo procedūrų teisės aktų nustatyta tvarka.

Užklauso dėl Veiklos partnerio, kuris dalyvauja viešajame pirkime ir jo pasitelktų asmenų, asmenų kurių pajėgumais, įskaitant gamintojus yra teikiamos per EcoCost. Tikrintojas, atlikęs patikrą, surašytą išvadą registruota LTG DVS, įkelia ją į EcoCost ir teikia užklausą pateikusiam darbuotojui.

7.2.3.2. Darbuotojų ir asmenų, siekiančių eiti pareigas, patikimumo tikrinimas

Siekiant išvengti galimų su korupcija susijusių rizikų, taip pat išvengti galimų interesų konfliktų, LTG įmonių grupėje atliekamas darbuotojų ir asmenų, siekiančių eiti pareigas (Kandidatų) atitikties reikalavimų tikrinimas.

Kandidatų patikimumo patikrinimas atliekamas LR korupcijos prevencijos įstatymo ir LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, kai Kandidato / darbuotojo pareigybė įrašyta į Tikrinamų pareigybių sąrašus. Atitinkamai patvirtintus LR susisiekimo ministerijos ir LTG generalinio direktoriaus įsakymais Tikrinamų pareigybių sąrašus, atsakingi už įdarbinimą darbuotojai gavę kandidato / darbuotojo sutikimą bei užpildytą Interesų deklaraciją, per DVS sistemą Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantiems atsakingiems darbuotojams pateikia reikalingus dokumentus dėl kandidato/darbuotojo patikimumo patikros pradėjimo. Informacija apie inicijuotą Kandidato patikimumo patikrinimą užregistruojama Tikrintojo registre.

Taip pat, vadovaujantis LR korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis yra atliekama LTG įmonių grupės laikinai einančių pareigas patikimumo patikra pagal LTG generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintą Tikrinamų pareigybių sąrašą.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai teisės aktų nustatyta tvarka kreipiasi į atitinkamas teisėsaugos ir kitas institucijas. Gavęs iš jų informaciją ir ją įvertinęs, pateikia išvadą iniciatoriams dėl Kandidato patikimumo. Darbuotojo patikimumo patikrinimas atliekamas tik tuomet, kai išaiškėja aplinkybės, keliančios įtarimų dėl darbuotojo atitikties teisės aktuose nustatytiems kriterijams.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai, įvertinęs pateiktą informaciją, teisės aktų nustatyta tvarka kreipiasi į STT, VSD ir VRM prašydamas pateikti informaciją apie tikrinamą asmenį ir įvertinti jo patikimumą einamoms pareigoms. Kandidato/darbuotojo taip pat paprašoma pristatyti kompetentingų institucijų pažymą, patvirtinančią, kad nėra LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme numatytų aplinkybių, dėl kurių jis negali eiti pareigų.

Gavęs atitinkamas pažymą iš Kandidato ir informaciją apie tikrinamą asmenį iš nurodytų institucijų, atsakingas Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai pateikia išvadą dėl patikrinto asmens patikimumo einamoms pareigoms ir ją pateikia patikrinimą inicijavusiam padaliniui.

Informacija apie kandidato patikimumo patikrą saugoma Tikrintojo registre, kaip yra numatyti Asmenų, siekiančių eiti pareigas LTG įmonių grupėje proceso standarte..

7.2.4. Anketinės apklausos ir tyrimai

Kiekvienais metais atliekama LTG įmonių grupės darbuotojų atsparumo korupcijai anketinė apklausa.

Pagrindiniai apklausos tikslai – nustatyti darbuotojų požiūrį į korupciją ir galimo jos pasireiškimo LTG įmonių grupėje tikimybę/, identifikuoti darbuotojų žinias apie įmonių grupėje vykdomas korupcijos prevencijos priemones ir numatyti efektyvias atsparias korupcijai priemones.

Gauti apklausos rezultatai analizuojami, lyginami, apibendrinami ir pateikiami susipažinimui LTG įmonių grupės vadovams bei visiems darbuotojams., taip pat pateikiami SM bei skelbiami LTG interneto svetainėje www.ltg.lt ir darbuotojų savitarnos modulyje „ManoLTG“.

Gauti apklausos rezultatai analizuojami, lyginami, apibendrinami ir

Atliekamas korupcijos rizikų lygio nustatymas. Pagal poreikį įgyvendinamos kitos atsparumo korupcijai priemonės.

7.2.5. Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas

LTG įmonių grupėje užtikrinamas viešųjų ir privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas.

LTG įmonių grupės darbuotojai nustatyta tvarka teikia privačių interesų deklaracijas. Darbuotojai, kurių einamos pareigos ar atliekamos funkcijos patenka į LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reguliavimą, privačius interesus deklaruoja pateikdami privačių interesų deklaraciją Privačių interesų registre (PINREG).

LTG įmonių grupės darbuotojai, nepatenkantys į minėto įstatymo reguliavimo apimtį, tačiau turintys stacionarią kompiuterizuotą darbo vietą turi prievolę pateikti privačių interesų deklaraciją savitarnos modulyje „ManoLTG“. Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai užtikrindami maksimalų privačių interesų deklaravimo procentą LTG įmonių grupėje atlieka proaktyvius veiksmus siekiant išvengti galimų interesų konfliktų arba jų regimybės.

Visi LTG įmonių grupės darbuotojai privalo nusišalinti nuo sprendimų, kurie gali sukelti interesų konfliktą, rengimo, svarstymo ir (ar) priėmimo procedūrų. Nusišalinantis darbuotojas pildo nustatytos formos pranešimą dėl nusišalinimo, kuris teikiamas tiesioginiam vadovui, tvirtinančiam arba atmetančiam nusišalinimą. Minėta nusišalinimo forma pildoma savitarnos modulyje „ManoLTG“.

Kasmet parengiami pusmetiniai LTG įmonių grupės darbuotojų pateiktų deklaracijų tikrinimo planai, pagal kuriuos patikrinamos pateiktos privačių interesų deklaracijos ir parengiamos pusmetinės privačių interesų tikrinimo ataskaitos. Tokioje ataskaitoje apžvelgiama ir įvertinama tikrinimo metu nustatyta situacija apie pateiktas privačių interesų deklaracijas, aktualizuojami svarbiausi deklaracijų tikrinimo klausimai, identifikuojami pagrindiniai su pateiktomis deklaracijomis susiję trūkumai ir klaidos, teikiami siūlymai jiems ištaisyti bei numatomos identifikuotų trūkumų šalinimo priemonės ir terminai, grįžtamojo ryšio apie trūkumų ištaisymus būdai ir atsakingi asmenys.

7.2.6. Dovanų teikimas ir gavimas

LTG įmonių grupėje galioja nulinė dovanų politika, reiškianti, kad darbuotojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, gauna darbo užmokestį teisės aktų nustatyta tvarka.

LTG įmonių grupėje Dovanų priėmimo ir teikimo metodikoje yra apibrėžtos LTG įmonių grupės darbuotojų elgesio priimant ir teikiant dovanas gairės, taip pat nustatyti darbuotojų elgesio dalyvaujant renginiuose ir delegacijose principai.

LTG įmonių grupės darbuotojai negali priimti dovanų dėl jų atliekamo darbo ar funkcijų, išskyrus dovanas pagal tarptautinį protokolą, tradicijas ir paslaugas, kuriomis naudojamosi tarnybiniais tikslais.

Jiems taip pat yra draudžiama siūlyti ar priimti dovaną už pažadą atlikti arba susilaikyti nuo tam tikrų veiksmų, jei tai gali sukelti interesų konfliktą arba dėl tokios dovanos jos gavėjas jaučia moralinį ar kitokio pobūdžio įsipareigojimą, galintį turėti įtakos deryboms, pirkimams, bendradarbiavimui, sandorio sudarymui ar pan.

Darbuotojai, gavę, įteikę dovaną arba atsisakę ją priimti, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas šį faktą užregistruoja tam skirtame registre. Darbuotojai, gavę dovaną, kurios vertė ne didesnė nei 50 eurų su PVM, pasilieka ją sau ir elgiasi su tokiomis dovanomis taip, kaip jiems priimtina.

Darbuotojų gauta dovana, kurios vertė didesnė nei 50 eurų su PVM, yra LTG įmonių grupės nuosavybė ir ji turi būti įtraukiama į LTG įmonių grupės dovanų apskaitą. Šių dovanų darbuotojai negali pasilikti sau.

Darbuotojai, gavę dovaną, kurią jiems draudžiama priimti, arba dovaną, kurios vertė didesnė nei 50 eurų su PVM, turi perduoti VS. LTG įmonių grupėje sudaryta komisija toliau sprendžia dėl tokių dovanų realizavimo.

7.2.7. Taikomos finansinio pobūdžio priemonės

LTG grupės įmonėse taikomos finansinio pobūdžio priemonės, skirtos skaidrumui šioje srityje užtikrinti ir galimoms su korupcija susijusioms rizikoms išvengti / suvaldyti. LTG grupės įmonės, kurių apskaita yra decentralizuota (UAB Geležinkelio tiesimo centras, UAB „Rail Baltica statyba“, „LTG Cargo Polska“, „LTG Cargo Ukraine“), yra supažindinamos su centralizuotose LTG grupės įmonėse galiojančiomis politikomis ir metodikomis, kurių nuostatomis turi vadovautis.

Atitiktą apskaitos standartams reglamentuoja LTG Tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas (toliau – LTG TFAS) apskaitos politika, Mokesčių politika, Finansinių išteklių valdymo politika, LTG Link TFAS apskaitos politika, LTG Infra TFAS apskaitos politika ir LTG Cargo TFAS apskaitos politika.

Finansinės atskaitos turi būti sudaromos laikantis LTG grupės įmonėse nustatytos apskaitos politikos reikalavimų pagal TFAS ir aiškiai visais reikšmingais aspektais teisingai atspindėti LTG įmonių grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, kapitalo pokyčius ir pinigų srautus. Tarpinės / metinės finansinės atskaitos rengimą, tvirtinimą ir savalaikį pateikimą juridinių asmenų registruui reglamentuoja Finansinių ataskaitų rengimo ir konsolidavimo metodika, Ataskaitų rengimo procesas, Konsolidavimo procesas.

Siekiant užtikrinti finansinės atskaitos teisingumą, įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus yra atliekama finansinių ataskaitų auditas (taip pat ir LTG grupės įmonių, kurių apskaita yra decentralizuota), o audituotų finansinių ataskaitų skaidrumą užtikrina LTG Audito komitetas. Siekiant užtikrinti skaidrumo ir viešumo principus, LTG grupės įmonių finansiniai duomenys skelbiami viešai LTG / VV metinėse veiklos ataskaitose, kurios talpinamos LTG internetiniame puslapyje ir yra viešai prieinamos.

LTG grupės įmonėse, kurių apskaita centralizuota, atliekamų mokėjimų per banką kontrolė taikoma remiantis Mokėjimų per banką rengimo ir vykdymo proceso standartu.

Darbo užmokesčio apskaičiavimo kontrolė atliekama remiantis AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbo užmokesčio apskaitos metodika ir Darbo užmokesčio apskaitos proceso standartu.

Teisingą mokesčių apskaitymą bei tinkamą ir savalaikį mokesčių prievolių įvykdymą LTG grupės įmonėse reglamentuoja Mokesčių apskaitos administravimo (centralizuotos funkcijos) proceso standartas ir Mokesčių apskaitos (decentralizuota funkcija) kontrolės proceso standartas bei Mokesčių apskaitos ir deklaravimo proceso standartas.

Sandorius tarp LTG grupės įmonių, užtikrinant, kad sandoriai atitiktų LR teisės aktus, reglamentuoja LTG grupės įmonių kainodaros metodika, Susijusių asmenų sandorių kainodaros metinio dokumentavimo ir kontrolės procesas, Maržos nustatymo proceso standartas ir Tarpinės susijusių asmenų sandorių kainodaros dokumentavimo ir kontrolės proceso standartas. Sandorių su susijusiomis šalimis politika skirta apsaugoti AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės akcininkų interesus siekiant tinkamai įvertinti su tokiais sandoriais susijusius interesus konfliktus ir minimizuoti tokių sandorių galimas sukelti neigiamas pasekmes ir užtikrinti, kad LTG ir Grupės finansinėse ataskaitose būtų tinkamai atskleista informacija.

Siekiant nustatyti neteisėtus turto pasisavinimo faktus, LTG grupės įmonėse atliekama turto inventorizacija, vadovaujantis Inventorizacijos metodika, o turto perdavimas tarp atsakingų asmenų reglamentuotas Turto perdavimo proceso standartu. Taip pat LTG grupės įmonėse, kurių apskaita tvarkoma centralizuotai ir „SAP S4 Hana“ sistemoje taikomi šie procesų standartai: Ilgalaikio turto įsigijimo, Naudojimo teise valdomo turto apskaitos, Ilgalaikio turto perkėlimo, Ilgalaikio turto inventorizacijos, Ilgalaikio turto pardavimo.

7.2.8. Prevencijos priemonės, taikomos pirkimuose ir sutarčių vykdyme

LTG įmonių grupė, siekdama skaidrumo vykdydama pirkimus ir įgyvendindama sutartis, atlieka tikslinius prevencijos veiksmus, nurodytus LTG įmonių grupės pirkimuose ir sutarčių vykdyme taikomų kontrolės ir pažeidimų prevencijos gairėse.

Organizuojant viešuosius pirkimus pagal LR viešųjų pirkimų įstatymą, ir pirkimus pagal LR pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymą (toliau tekste bendrai vadinami – Pirkimai), įgyvendinamos tikslinės korupcijos prevencijos priemonės -Pirkimai vykdomi centralizuotai, numatyti atsakingų subjektų įgaliojimai, parengtos nešališkumo deklaracijos, sudarytos Pirkimų vykdymo komisijos, Pretenzijų nagrinėjimo komisija, reguliariai vykdomi mokymai iniciatoriams, pirkimų vykdytojams, ekspertams ir pan..

LTG grupės sutarčių vykdymo priežiūra centralizuota LTG Pirkimų padalinyje. Tokiu būdu siekiama užtikrinti vieningą sutarčių valdymą, stebėti ir kontroliuoti reikšmingiausias ir rizikingiausias sutarties vykdymo vietas. LTG Sutarčių vykdymo metodika reglamentuoja sutarčių rengimo etapus ir atsakomybės lygmenis, kontrolės metodus, kuriais vadovaujantis turi būti atliekama sutarčių vykdymo kontrolė; sutarčių valdymo ir monitoringo sistemos visapusiškam funkcionavimui sukurti IT įrankiai (SAP, S4hana, Power BI švieslentės). Tai padeda valdyti pirkimo objekto ir sutarties vertės

likučius, terminus, vykdymo kokybę, garantinių įsipareigojimų vykdymą ir pan. Užsakymai kuriami ir tam tikrais atvejais siunčiami tiekėjui tik iš sistemos. LTG sutarčių keitimai ir koregavimai pagal sutarties sąlygas atliekami centralizuotai LTG Pirkimų padalinyje ir (ar) dalyvaujant LTG Teisės padalinio teisininkams.

Siekiant skaidrumo ir nešališkumo, Pirkimuose gautas tiekėjų pretenzijas nagrinėja atskira Pretenzijų nagrinėjimo komisija, kuri priima sprendimą ir pateikia jį Pirkimo komisijai arba Pirkimo organizatoriui. LTG įmonių grupės darbuotojai, vykdantys pirkimus, taip pat atliekantys pirkimų ekspertų funkcijas yra pasirašę nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus, taip pat deklaravę privačius interesus, o esant galimam interesų konfliktui nusišalina nuo vykdomo Pirkimo.

Siekiant mažinti korupcijos rizikos pasireiškimą ir didinti atsparumo korupcijai lygį pirkimų srityje, teisės aktų nustatyta tvarka atliekama prevencinė pirkimų analizė. Pirkimų atsakingas darbuotojas, atsižvelgdamas į pirkimų procese galimus rizikos veiksnius, vykdo pirkimų nuolatine rizikos analizę, apimančia rizikos nustatymą ir vertinimą, numato rizikas mažinančias ir kitas valdymo priemones. Kitos funkcijos ar padaliniai pagal kompetenciją prisideda analizuodami pirkimų srityje kylančius rizikos veiksnius ir vertindami rizikas. Nustačius ir įvertinus rizikas, surašoma išvada ir pateikiama informacija apie nustatytą korupcijos riziką bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksnius.

Siekiant didinti tiekėjų konkurenciją Pirkimuose ir užtikrinti, kad keliami reikalavimai nėra ribojantys, taikomas vidinis Tiekėjų pritraukimo standartas (taikomas vykdant skelbiamus Pirkimus raštu, gali būti netaikomas arba taikymas gali būti nutrauktas tik esant objektyvioms priežastims bei suderinus su tiesioginiu vadovu arba Pirkimų komisija), jame numatyti keturi etapai: I. Pirminės informacijos apie pirkimą platinimas (Techninės specifikacijos viešinimas), II. Informacijos apie pirkimą platinimas, III. Tiekėjų aktyvumo skatinimas ir IV. Galutinis tiekėjų aktyvumo patikrinimas.

Didelė pirkimų apimtis vykdoma dinaminių pirkimų sistemų pagrindu, į kurias nuolat įtraukiami nauji tiekėjai, atitinkantys kvalifikacinius reikalavimus, kurie kviečiami dalyvauti konkrečiuose pirkimuose, atliekamuose dinaminių pirkimų sistemų pagrindu. Galiojančių dinaminių pirkimų sistemų sąrašas skelbiamas viešai <https://www.ltg.lt/pirkimai>. Įgyvendinant vieną iš LTG įmonių grupės ir Pirkimų funkcijos tikslų – Pirkimų skaidrumo didinimą – matuojamas, stebimas ir į Pirkimų funkcijos vadovų bei darbuotojų metinius tikslus įtrauktas rodiklis „Skelbiamų pirkimų dalis, kuriuose gautas daugiau nei vienas pasiūlymas / paraiška“, kuriuo siekiama, kad kuo didesnėje Pirkimų dalyje būtų užtikrinama tiekėjų konkurencija.

Siekiant užtikrinti, kad Pirkimo metu keliami reikalavimai dirbtinai neribotų tiekėjų konkurencijos ir pasiruošimo Pirkimui metu būtų įvertinta realių ir potencialių prekių, paslaugų ir darbų pasiūla bei tiekėjai, parengtos Rinkos tyrimo atlikimo gairės ir mokomoji informacija.

Patvirtintas bei taikomas AB „Lietuvos geležinkeliai“ tiekėjų elgesio kodeksas, numatantis principus, kurių turi laikytis visi LTG įmonių grupės veiklos partneriai.

Už sutarties vykdymą atsakingas darbuotojas užtikrina tinkamą sutarties vykdymą nuolat stebėdamas ir kontroliuodamas sutartinių įsipareigojimų vykdymo eigą, terminų bei prekių, paslaugų ir darbų atitikties sutartyje numatytiems kokybiniais ir kitiems reikalavimams laikymąsi; atsižvelgdamas į sutarties nuostatas, reglamentuojančias sutarties nutraukimo sąlygas, pažeidimų pobūdį, galimą žalą ar nuostolius, galinčius kilti dėl sutarties pažeidimo, situaciją rinkoje, galimas tiekėjų alternatyvas ir kt. veiksnius, esant poreikiui, konsultuojasi su teisininkais ir priima sprendimą dėl sutarties nutraukimo bei informuoja apie tai už sutarties vykdymą atsakingą asmenį.

Siekiant užtikrinti skaidrumą, Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai nustato korupcijos pasireiškimą tikimybę pirkimų ir sutarčių vykdymo srityse, teikia išvadas SM, kontroliuoja į LR susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planą įrašytų priemonių pagal teiktas išvadas, įgyvendinimą LTG įmonių grupėje, esant poreikiui, įvertina įgyvendintų priemonių veiksmingumą; vertina su pirkimais ir sutarčių vykdymu susijusius teisės aktus antikorporciniu požiūriu, teikia siūlymus dėl šių teisės aktų tobulinimo.

Teisės ir atitikties funkcijos darbuotojai nustato unifikuotas sutarčių rengimo ir vykdymo kontrolės tvarkas, įtvirtinančias skaidrumo, atskaitomybės ir teisingumo principus; užtikrina, kad pasirašomos sutartys atitiktų teisinio reguliavimo reikalavimus; teikia teises konsultacijas sutarčių vykdymo metu dėl sutarčių sąlygų keitimo, sutarties nutraukimo, dėl netesybų ir kitų sankcijų

taikymo, taip užtikrinant, kad sutartys būtų vykdomos jose nustatyta tvarka ir planuojami sutarties nutraukimai, sąlygų keitimai, netesybų ar sankcijų taikymas atitiktų teisės aktų reikalavimus.

Siekiant visapusiškai įvertinti tikslines prevencines priemones ir jomis pasiektus rezultatus, LTG Vidaus auditas atlieka vidaus auditus pagal rizikos pagrindu sudarytą vidaus audito planą ir vertina šių sričių vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą.

8. TIKRINIMAS (VEIKSMINGUMO VERTINIMAS)

8.1. Tikrinimo būdai

Siekiant užtikrinti veiksmingą atsparumo korupcijai priemonių įgyvendinimą ir puoselėti atsparumo korupcijai aplinkos kūrimą, LTG įmonių grupėje įgyvendinamas 4 (keturių) lygių atitikties kontrolės mechanizmas (8 pav.):

- tiesioginė visų lygių vadovų vykdoma pavaldžių darbuotojų kontrolė;
- Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančių atsakingų darbuotojų vykdomi kontrolės veiksmai;
- antikorupcinės vadybos sistemos veikimo tikrinimai (auditai);
- antikorupcinės vadybos sistemos tinkamumo, pakankamumo ir rezultatyvumo vertinimai (vadovybės vertinamosios analizės ir stebėseną).
-

8 pav. LTG įmonių grupėje įgyvendinamas 4 (keturių) lygių atitikties kontrolės mechanizmas

Visų LTG įmonių grupėje įgyvendinamų lygių atitikties kontrolės mechanizmas užtikrina taikomų atsparumo korupcijai priemonių veiksmingumą, sklandų ir nuoseklių atsparumo korupcijai aplinkos kūrimą.

8.2. Tiesioginė visų lygių vadovų atsakomybė ir vykdoma pavaldžių darbuotojų kontrolė

LTG įmonių grupėje visų lygių ir visų padalinių/ funkcijų vadovai privalo netoleruoti bet kokių korupcijos pasireiškimo formų ir asmeniškai užtikrinti veiklos skaidrumą kuriojamame padalinyje, yra atsakingi už atsparumo korupcijai aplinkos kūrimą ir stiprinimą. Savo veiksmais jie privalo rodyti pavyzdį, skatinti tinkamą darbuotojų požiūrį ir elgesį formuojant atsparumo korupcijai aplinką, pagal kompetenciją užtikrinti atsparumo korupcijai priemonių įgyvendinimą.

Visų lygių vadovai, suteikdami būtinus išteklius, nuolat vykdo pavaldžių darbuotojų atliekamų užduočių kontrolę ir užtikrina, kad darbuotojai tinkamai ir skaidriai vykdytų priskirtas užduotis, už kurių įgyvendinimą jie yra atsakingi.

Nustačius, kad darbuotojai nevykdo pavestų užduočių arba jos vykdomos netinkamai ir neskaidriai, vadovai nedelsiant imasi korekcinį veiksmų nustatytoms neatitiktims pašalinti. Esant

galimiems sukčiavimo ar kito korupcinio pobūdžio atvejams, imasi veiksmų, užkardančių tokias veikas ir apie tai nedelsiant informuoja VS esamais Pasitikėjimo linijos kanalais.

8.3. VS vykdomi kontrolės veiksmai

Suplanuotos atsparumo korupcijai priemonės įtraukiamos į LTG įmonių grupės Korupcijos prevencijos veiksmų planą, kuris sudaromas dvejiems metams atsižvelgiant į LTG įmonių grupės veiklos ypatumus ir identifikuotus rizikos veiksnius veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė; valstybės, SM ir LTG įmonių grupės numatytus tikslus stiprinant atsparumo korupcijai nuostatas, ugdant nulinės tolerancijos korupcijai poziciją ir kuriant skaidrią veiklos aplinką.

Korupcijos prevencijos veiksmų planą tvirtina LTG generalinis direktorius. Korupcijos prevencijos veiksmų planas sudaromas dvejiems metams ir kiekvienais metais iki einamųjų metų vasario mėn. 15 d. peržiūrimas. Šio plano nuostatos peržiūrimos ir įvertinamas priemonių vykdymo veiksmingumas. Pagal poreikį įtraukiamos ir planuojamos įgyvendinti naujos atsparumo korupcijai priemonės.

Korupcijos prevencijos veiksmų plano nuostatos apima pagrindinių tikslų – teisinės bazės gerinimą bei geresnio valdymo užtikrinimą ir nulinės korupcijos tolerancijos užtikrinimo – nuostatas.

Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų plane numatytų priemonių įvykdymo rengiamos ataskaitos. Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai koordinuoja veiksmus, susijusius su minėtame plane numatytų priemonių įgyvendinimu.

VS po motyvuotoje išvadoje dėl korupcijos tikimybės nustatymo nurodyto priemonės įgyvendinimo termino įvertina įvykdytos priemonės rezultatus ir jos veiksmingumą.

Siekiant įvertinti taikomų atsparumo korupcijai priemonių rezultatųvumą ir kuriamos antikorporacinės aplinkos būklę, LTG įmonių grupėje taip pat periodiškai atliekama įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių stebėseną (monitoringas). Monitoringą atlieka Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai. Atliktos stebėsenos rezultatai įtraukiami į bendrą įgyvendintų atsparumo korupcijai priemonių ataskaitą.

8.4. Antikorporacinės vadybos sistemos veikimo tikrinimai (auditai)

Siekiant įsitikinti, kad LTG įmonių grupėje antikorporacinės vadybos sistema veikia sklandžiai, atitinka jai keliamus reikalavimus, atsparumo korupcijai priemonės įgyvendinamos rezultatyviai ir joms pasirinkti įgyvendinimo būdai yra tinkami, atliekami nepriklausomi ir nešališki vidaus ar išorės auditai.

LTG Vidaus auditas periodiškai, ne rečiau kaip kartą per trejus metus, atlieka įvykdytų / vykdomų veiklų atsparumo korupcijai srityje vidaus auditą. Antikorporacinės vadybos sistemos auditas įtraukiamas į metinį Vidaus auditų planą. Prireikus gali būti pasitelkiami (įtraukiant į audito grupę) antikorporacinės atitikties funkcijos vykdytojas ir (ar) kiti atsitinkamos srities specialistai ar išorės paslaugų tiekėjai ar ekspertai, atsižvelgiant į audito apimtį. Antikorporacinės vadybos sistemos vidaus auditus atliekantys asmenys negali audituoti savo pačių darbo.

Vidaus audito metu renkama ir vertinama informacija, susijusi su vykdomomis korupcijos prevencijos priemonėmis ir jų rezultatųvumu, nagrinėjami nacionaliniai ir LTG vidiniai teisės aktai ir dokumentai, reglamentuojantys atsparumo korupcijai procesus ir vykdomas korupcijos prevencijos priemonės. Vidaus audito metu vertinama įgyvendintų/įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių turinys, tikslingumas ir rezultatai.

Atlikus vidaus auditą, surašoma audito ataskaita ir teikiamos rekomendacijos dėl įgyvendinamų tikslinių korupcijos priemonių teisinio reguliavimo ir taikymo tobulinimo. Audito ataskaita pateikiama audituotų padalinių vadovams ir funkcijų vadovams, antikorporacinės atitikties funkcijos vykdytojui, LTG / VV vadovui. Atliekama stebėseną dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo.

Pagal poreikį dėl LTG įmonių grupėje taikomų atsparumo korupcijai priemonių veiksmingumo gali būti atliekami išorės auditai.

8.5. Antikorupcinės vadybos sistemos tinkamumo, pakankamumo ir rezultatyvumo vertinimai (vadovybės vertinamosios analizės ir stebėseną)

LTG įmonių grupės vadovybė tiesiogiai dalyvauja atsparumo korupcijai priemonių įgyvendinimo užtikrinime ir antikorupcinės aplinkos kūrimo (žr. priede Nr. 1).

LTG įmonių grupės atsparumo korupcijai veiklos kasmetines ataskaitas rengia Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančios atsakingi darbuotojai. Ataskaitose yra pateikiama bendra apžvalga korupcijos prevencijos srityje, analizuojamas įgyvendintų atsparumo korupcijai priemonių veiksmingumas, siūlomos pagrindinės atsparumo korupcijai priemonių efektyvinimo kryptys.

Metinės ataskaitos dėl įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių kartą per metus teikiamos LTG generaliniam direktoriui, LTG valdybai (pagal poreikį kitiems padaliniais/ funkcijoms)..

LTG/ VV vadovai, taip pat LTG valdyba, gavę metines ataskaitas, atlieka atskirų LTG ir VV atsparumo korupcijai veiklos sričių vertinamąją analizę ir stebėseną, įvertina atliktų priemonių veiksmingumą korupcijos prevencijos srityje.

Atliekamos vertinamosios analizės metu yra vertinama:

- aktualijų ir klausimų, sprendimų po ankstesnės vadovybės ar valdybos vertinamosios analizės, išsprendimas (pažanga);
- vidaus ir išorės faktorių kaita, jų įtaka antikorupcinės vadybos sistemos veikimui;
- antikorupcinės vadybos sistemos veiksmingumas, sietinas su keliamais tikslais ir pasiektais rezultatais, įgyvendinant atsparumo korupcijai priemones;
- korupcijos rizikos mažinimui taikytų priemonių veiksmingumas;
- antikorupcinės vadybos sistemos palaikymui skirtų išteklių pakankamumas.

Atlikus vertinamąją analizę, LTG įmonių grupės vadovybė, taip pat LTG valdyba pagal poreikį teikia rekomendacijas ir siūlymus dėl korupcijos prevencijos priemonių LTG įmonių grupėje įgyvendinimo tobulinimo. LTG įmonių grupės vadovybės ir valdybų vertinamosios analizės rezultatai ir pasiūlymai yra fiksuojami valdybų posėdžių protokoluose arba pateikiami el. paštu.

Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdančios atsakingi darbuotojai, įvertinę LTG įmonių grupės vadovybės, taip pat LTG valdybos (pagal poreikį ir VV valdybos) vertinamosios analizės rezultatus ir teikiamas rekomendacijas, prireikus įtraukia siūlomas priemones į Korupcijos prevencijos veiksmų planą ir numato šių priemonių įgyvendinimo būdus, terminus bei atsakingus asmenis.

9. TOBULINIMAS

9.1. Neatitiktį identifikavimas

Užtikrinant sklandų antikorupcinės vadybos sistemos veikimą LTG įmonių grupėje, identifikuojamos šios sistemos neatitiktys ir numatomi korekciniai (tobulinimo) veiksmai, kurie fiksuojami tiksliniuose dokumentuose (korupcijos prevencijos priemonių planuose, prevencijos ataskaitoje, tyrimo ataskaitoje, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadoje, korupcijos rizikų registre ir pan.).

Identifikuotų neatitiktį šaltiniai yra:

- LTG / VV valdybų vertinamosios analizės rezultatai;
- vidaus ir išorės auditų atsparumo korupcijai aspektu rezultatai;
- stebėsenos rezultatai;
- tikslinė Verslo atsparumo veikla nustatant ir tiriant sukčiavimo ir kito korupcinio pobūdžio atvejus, koordinuojant ir įgyvendinant kitas tikslines atsparumo korupcijai priemones;
- korupcijos rizikų analizė;
- korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
- vadovybės, darbuotojų, bendradarbiaujančių institucijų, veiklos partnerių, taip pat visuomenės pranešimai, skundai ir pasiūlymai/ rekomendacijos, skirti tobulinti antikorupcinės vadybos sistemą.

Identifikuota neatitiktis gali būti nukrypimas nuo teisės aktų (įstatymų, norminių dokumentų, procesų standartų ir kt.) numatytų reikalavimų apibrėžties (teisinis reguliavimas), šių teisės aktų nuostatų laikymosi ar vykdymo (teisės taikymo).

Nustačius teisinio reguliavimo ar taikymo neatitiktį, Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai:

- atlieka pirminę jos analizę ir nustato neatitikties pobūdį ir priežastis;
- informuoja už neatitikties šalinimą atsakingą asmenį apie nustatytas neatitiktis;
- pagal savo kompetenciją rengia ir (ar) derina korekcinį veiksmų planą ar įtraukia su neatitiktimi susijusius korekcinis veiksmus į Korupcijos prevencijos veiksmų planą;
- kontroliuoja korekcinį veiksmų plane numatytų priemonių įgyvendinimą.

Prireikus, Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai gali pasitelkti kitus tinkamos kompetencijos specialistus, kad būtų galima parengti neatitiktį šalinimo planą ir koreguoti neatitiktis. Jei dėl neatitikties pašalinimo priimti sprendimą Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantiems atsakingiems darbuotojams nepakanka įgaliojimų, jie apie neatitiktį informuoja atitinkamo LTG / VV funkcijų vadovaujantį darbuotoją.

Korupcijos prevencijos veiksmų plane numatomos priemonės, atsakingi vykdytojai, terminai. Plano projektas derinamas su priemonių vykdytojais bei kitais suinteresuotaisiais asmenimis ir teikiamas tvirtinti LTG generaliniam direktoriui.

9.2. Antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimas

LTG įmonių grupė nuolat gerina antikorupcinę vadybos sistemą. Antikorupcinė vadybos sistema gerinama atliekant įvairias kompleksines teisinio reguliavimo ir taikymo (įgyvendinimo) priemones, orientuotas į sklandų antikorupcinės vadybos sistemos veikimą ir sistemos tobulinimą:

- kuriami, peržiūrimi ir esant poreikiui atnaujinami tiksliniai teisės aktai, reglamentuojantys antikorupcinės vadybos sistemos veikimą.

- stebima ir prižiūrima, kaip LTG įmonių grupėje įgyvendinama antikorupcinės vadybos sistema, ir esant poreikiui teikiamos rekomendacijos ir pasiūlymai dėl šios sistemos efektyvesnio funkcionavimo. Gautas rekomendacijas ir pasiūlymus Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai įvertina ir pagal poreikį perduoda jas vykdymui atsakingam padaliniiui ir /arba įtraukia į Korupcijos prevencijos veiksmų planą.

- esant poreikiui, konsultuojamasi su LTG įmonių grupės darbuotojais ir kitomis suinteresuotomis šalimis, teikiančiomis idėjų ir patarimų dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo. Siekiant efektyvesnių atsparumo korupcijai srityje rezultatų, bendradarbiaujama su SM, STT, VRM, VSD, „Transparency“ International Lietuvos skyriumi ir kitomis institucijomis, teikiančiomis rekomendacijas dėl efektyvesnio antikorupcinės vadybos sistemos veikimo LTG įmonių grupėje;

- siekiant tobulinti su antikorupcinės vadybos sistema susijusius veiklos procesus, įgyvendinamos vidaus ir išorės auditų ataskaitose pateiktos rekomendacijos dėl atsparumo korupcijai vadybos sistemos tobulinimo: šios nuostatos perduodamos tiksliniam padaliniiui vykdymui ir / arba pagal poreikį įtraukiamos į Korupcijos prevencijos veiksmų planą;

- atliktų sukčiavimo ir kitokio korupcinio pobūdžio atvejų tyrimų išvadų pagrindu teikiami siūlymai dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo. Atlikus minėtų atvejų tyrimus, vertinama tam tikrų tyrimo metu identifikuotų neatitiktį ir jų šalinimo (veiklų efektyvinimo) galimybės ir būdai;

- analizuojami ir įgyvendinami vadovybės atliktų periodinių stebėsenų ir vertinamųjų analizių siūlymai dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo. Stebėsenų ir vertinamųjų analizių metu gauti rezultatai pateikiami VS. Atlikus šių rezultatų analizę, perduodamos tiksliniam padaliniiui vykdymui ir / arba pagal poreikį įtraukiamos į Korupcijos prevencijos veiksmų planą;

- darbuotojams periodiškai organizuojami tiksliniai atsparumo korupcijai tematika mokymai;

- skatinamos įvairios darbuotojų švietimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės – teikiami informaciniai pranešimai, diskusijos, forumai ir kita;

- analizuojami ir apibendrinami LTG įmonių grupėje periodiškai atliktų tyrimų rezultatai ir teikiamos rekomendacijos dėl efektyvesnės atsparumo korupcijai aplinkos kūrimo. LTG įmonių grupėje atliekamų periodinių tyrimų rezultatai yra analizuojami, vertinami, lyginami, pateikiamos išvalgos dėl tolimesnių veiklos tendencijų, pateikiami pasiūlymai dėl antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimo.

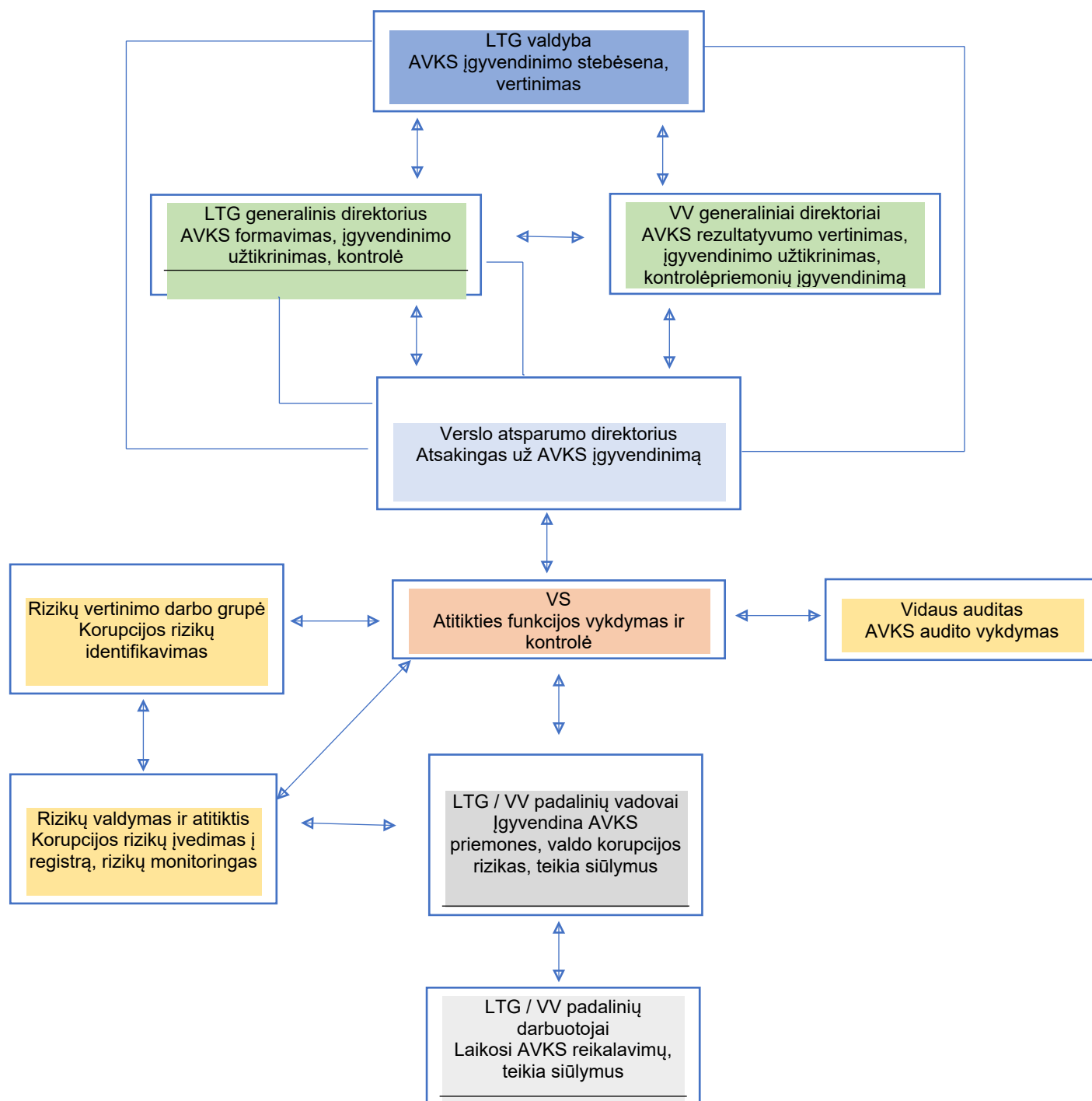
10. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Atsižvelgiant į valstybės, LTG įmonių grupės ir jos kontroliuojančių institucijų veiklos politinius, socialinius, teisinius, ekonominius, organizacinius aplinkos pokyčius ir inovacijas, taikymo praktiką korupcijos prevencijos srityje, Vadovo nuostatos periodiškai, esant poreikiui yra peržiūrimos, aktualizuojamos ir atnaujinamos. Už Vadovo peržiūrą yra atsakingi Verslo atsparumo atitikties funkciją vykdantys atsakingi darbuotojai.

Darbuotojų pažeidimai dėl antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų nesilaikymo tiriami LTG įmonių grupės darbo principuose nustatyta tvarka.

Vadovo nuostatų pažeidimas laikomas darbo pareigų vykdymo pažeidimu, už kurį taikoma LR teisės aktuose numatyta atsakomybė. Jei padarytas pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas gali būti taikoma teisės aktais nustatyta atsakomybė.

Subjektai, dalyvaujantys antikorupcinėje vadybos sistemoje, ir jų veiksmai

ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS VADOVO SANTRAUKA

(ATMINTINĖ DARBUOTOJAMS)

Atsparumo korupcijai modelis LTG įmonių grupėje remiasi antikorupcine vadybos sistema, įdiegta vadovaujantis tarptautiniu standartu ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“. Remiantis standarto reikalavimais, kiekvienas LTG įmonių grupės darbuotojas prisideda prie atsparios korupcijai aplinkos kūrimo ir tobulinimo. Kiekvienam svarbu:

- Būti susipažinusi su svarbiausiais teisės aktais, užtikrinančiais atsparios korupcijai aplinkos sukūrimą ir tobulinimą: Atsparumo korupcijai politika, Interesų konfliktų valdymo ir prevencijos politika, Pranešimų apie pažeidimus politika, Darbuotojų etikos kodeksu;
- Žinoti, kad LTG įmonių grupėje įdiegta ir veikia antikorupcinė vadybos sistema pagal tarptautinį ISO 37001 standartą ir kiekvienas yra atsakingas prisidedamas prie atsparios korupcijai aplinkos kūrimo;
- atpažinti ir identifikuoti savo veikloje kylančias korupcijos rizikas, numatyti jų valdymo priemones, bendradarbiauti atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą;
- rengiant LTG įmonių grupės dokumentus – politikas ar metodikas – kreiptis į Verslo saugumo darbuotojus dėl šių teisės aktų projektų antikorupcinio įvertinimo;
- valdyti galimus interesų konfliktus:
  - teisės aktų nustatyta tvarka pateikti privačių interesų deklaraciją VTEK tinklapyje PINREG sistemoje (pagal įstatymą funkcijų vadovai, pirkimų procedūrose dalyvaujantys subjektai: pirkimų ekspertai, pirkimų komisijos pirmininkai ir nariai, pirkimų iniciatoriai ir supaprastintus pirkimus vykduojantys darbuotojai) arba „ManoLTG“ savitarnos modulyje (pagal vidinius teisės aktus stacionarią kompiuterizuotą darbo vietą turintys darbuotojai) „Deklaravimas“ per 30 d. nuo pradėjimo arba paskyrimo eiti pareigas LTG įmonių grupėje dienos. Atsiradus naujiems deklaruotiniams duomenims privačių interesų deklaracija atnaujinama nedelsiant ir ne vėliau kaip per 30 d.d. nuo naujų duomenų atsiradimo dienos. Esant poreikiui konsultuotis galite el. paštu deklaravimas@litrail.lt;
  - esant galimam interesų konfliktui nusišalinti nuo sprendimo priėmimo „ManoLTG“ savitarnos modulyje „Nusišalinimas“;
  - žinau, kad LTG įmonių grupėje laikomasi nulinės dovanų politikos, reiškiančios, kad visos gaunamos ir teikiamos dovanos, kurias galima teikti ir priimti pagal tarptautinį protokolą (albumai, knygos ir kt.), nusistovėjusias tradicijas (vaišės vidiniuose renginiuose ir kt.), reprezentacines dovanas (kalendoriai, knygos su įmonės logotipu), privalau registruoti „ManoLTG“ savitarnos modulyje „Dovanų registras“ per 5 d.d. nuo dovanos gavimo, teikimo ar atsisakymo priimti dienos. Draudžiama priimti ir teikti: pinigų, dovanų čekius, tabaką, alkoholinius gėrimus;
- įsidarbinus, per 6 mėn. nuo įdarbinimo pradžios privalau išklausti įvadinius korupcijos prevencijos mokymus bei išlaikyti žinių patikrinimo testą. Vėliau, ne rečiau kaip kartą per metus privalau išklausti e-korupcijos prevencijos mokymus bei išlaikyti žinių patikrinimo testą. Privalau nuolat tobulinti savo kompetenciją atsparumo korupcijai srityje dalyvaujant įvairiuose skaidrumo iniciatyvose ar mokymuose (Skaidrumo akademija ir pan.), būti sąmoningu ir aktyviu;

- siekiant užtikrinti sankcijų laikymąsi, valdyti reputacines ir finansines rizikas, esant poreikiui kreiptis į Verslo saugumo darbuotojus dėl fizinių-juridinių asmenų patikros el. paštu imoniupatikra@ltg.lt;
- dalyvauti kasmetinėje tolerancijos korupcijai apklausoje ir kitose skaidrumo iniciatyvose;
- žinoti, kad užtikrinant patikimą bei skaidrią antikorupcinę aplinką LTG įmonių grupėje, galiu būti tikrinamas vadovaujantis Tikrinamų pareigybių sąrašais: Atrankų padalinys privalo inicijuoti kandidato arba laikinai einančio eiti pareigas patikimumo patikrinimą, o Verslo saugumo padalinys privalo atlikti šią patikrą, kreipiantis į teisėsaugos institucijas;
- sužinojus apie padarytą ar daromą neteisėtą veiksą privaloma pranešti Skaidrumo linija: <https://pasitikejimas.lt/pranesimai.lt/>
- bendradarbiauti ir teikti informaciją atsakingam darbuotojui, tiriančiam neteisėtus atvejus, įgyvendinti rekomendacijas, kylančias iš tyrimo išvados;
- susipažinti su komunikaciniais pranešimais apie įgyvendinamas atsparumo korupcijai priemones;
- demonstruoti lyderystę – savo elgesiu rodyti tinkamą pavyzdį kolegoms, vadovams – periodiškai atlikti atsparumo korupcijai veiklos vertinamąją analizę, užtikrinti, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	AB 'Lietuvos geležinkeliai'
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės antikorupcinės vadybos sistemos vadovo patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-10-30 Nr. SPR-L2(KORP)-151/2024
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gediminas Šečkus Verslo atsparumo direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-10-30 14:23
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-10-30 14:23
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-04-26 13:26 - 2028-04-24 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Modesta Vaitkienė Iešmininkas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-11-04 13:05
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-11-04 13:05
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-09-26 11:06 - 2027-09-26 11:06
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Artiom Malouškin Inžinierius technologas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-11-06 15:52
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-11-06 15:52
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-11-06 15:43 - 2027-11-06 15:43
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Artiom Malouškin Inžinierius technologas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-11-06 15:53
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-11-06 15:53
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-11-06 15:43 - 2027-11-06 15:43
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Erika Benevičienė Eismo koordinatorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-11-11 12:00
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-11-11 12:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-11-09 17:49 - 2026-11-09 17:49
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-

Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	2024 m. ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS VADOVAS.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20241017.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2024-12-03)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-12-03 nuorašą suformavo Aivaras Skrebiškis
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-